

ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ชไมพร จันทร์ลี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กันยายน 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ชไมพร จันทร์ลี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.สถาพร พฤษพิบูล)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

..... กรรมการ
(ดร.สถาพร พฤษพิบูล)

..... กรรมการ
(ดร.ชนวิน ทองแพง)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่... 21 ...เดือน... สิงหาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้โดยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวี อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ดร.สถาพร พฤษภูมิกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และ ดร.ธนวิน ทองแพง เป็นกรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่เสมอมา เพื่อให้งานนิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ประจำภาควิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดร.สมุทร ชำนาญ อาจารย์ประจำ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ ว่าที่เรือตรี ธนพงศ์ บุญวาทิ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองมะขาม ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการวิจัย อีกทั้งยังให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้งานนิพนธ์ฉบับนี้ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณ คุณครูบุญตา จันทร์เวียง และ คุณครูวรรณนา หอมทิพย์ ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูลงานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี รวมทั้งขอขอบคุณครู ที่ปฏิบัติการสอน โรงเรียนในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ความสำเร็จและความภาคภูมิใจอันเกิดจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นผลมาจากที่ผู้วิจัย ได้รับจากครอบครัว ญาติ และเพื่อน ที่อยู่เบื้องหลังทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจเพื่อให้ผู้วิจัยได้ศึกษา จนสำเร็จสมความปรารถนาด้วยดี

ประโยชน์ที่พึงได้จากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมนำบูชาแด่พระคุณของบิดา มารดา ผู้มีพระคุณ ตลอดจนบูรพาจารย์ที่ได้เคยอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยมีความมานะพยายาม จนบรรลุผล สำเร็จด้วยดี

ชไมพร จันทร์ลี

58990023: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/ แนวทางพัฒนาการบริหาร

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ชไมพร จันทร์ลี: ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู

ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT FOR SCHOOL ADMINISTRATOR'S JOB PERFORMANCE ON STUDENT ASSISTANT SYSTEM IN PATTHARABURAPHA CLUSTER UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ภาวดี อนันต์นารี, กศ.ค., สถาพร พงษ์พิบูล, ป.ร.ค. 116 หน้า, ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่ปรึกษาในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 111 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 46 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .23-.61 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โรงเรียนควรจัดหาวิธีการและแนวทางในการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยการจัดทำเป็นนโยบายของสถานศึกษาในการปฏิบัติ ที่เป็นรูปแบบที่ชัดเจนและมีคุณภาพต่อไป

58990023: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.
(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: OPERATIONAL PROBLEMS OF STUDENT SUPPORT SYSTEM/
APPROACH TO MANAGEMENT OF STUDENT SUPPORT SYSTEM/
TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

CHAMAIPORN CHANLI: PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT FOR
SCHOOL ADMINISTRATOR'S JOB PERFORMANCE ON STUDENT ASSISTANT SYSTEM
IN PATTHARA BURAPHA CLUSTER UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE. ADVISORY COMMITTEE: PARADEE ANANTANAWEE, Ed.D.,
SATHAPON PHUTTHIKUL, Ph.D. 116 P. 2017

The purpose of this research was to study and compare the administration of student support system for teachers in Phatra Burapha Center under the Trat Primary Educational Service Area Office classified by education level, working experience, and size of school. The sample of this study consisted of 111 teachers in Phatra Burapha Center under the Trat Primary Educational Service Area Office. The research instrument was 46 item five rating scale questionnaire with the discrimination of .23-.61 and the reliability of .91. Data was analyzed through statistics including frequency, Mean (\bar{X}), Standard Deviation (SD), t -test, One-way ANOVA, and Scheffe test.

The results of this research showed as follows:

1. Problem of managing student support system facing teachers in Phatra Burapha Center under the Trat Primary Educational Service Area Office was at high level both in general and each aspect.
2. At overall and individual aspect, the sample with different education level and working experience had insignificantly different opinions towards the problem of managing student support system both in general and each aspect. An exception was an aspect of student support with statistical significant difference at .05. The sample with different size of school had insignificantly different opinions towards the problem of managing student support system both in general and each aspect. An exception was an aspect of personal association with student with statistical significant difference at .05.
3. For the guidelines to manage student support system for teachers in Phatra Burapha Center under the Trat Primary Educational Service Area Office, school should provide methods and solutions for developing student support systematically by setting school policy in clear and quality practice.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ข้อมูลทั่วไปสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	10
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	12
การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	15
แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	37
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	94
ภาคผนวก ก.....	95
ภาคผนวก ข.....	99
ภาคผนวก ค.....	108
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	116

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กระบวนการดำเนินงาน วิธีการ และเครื่องมือของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	37
2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	49
3	สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน.....	54
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน.....	55
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล.....	56
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	57
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	58
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา.....	60
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	61
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
11	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	64
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	65
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	67
14	ผลการเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	68
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	69
16	เปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	70
17	แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล.....	71
18	แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการคัดกรองนักเรียน.....	72
19	แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมนักเรียน.....	73
20	แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
21	แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งต่อนักเรียน.....	75
22	ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของข้อคำถามแบบสอบถามปัญหาและแนวทางพัฒนา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	116
23	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	122

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 กระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขช่วยเหลือปัญหานักเรียนของครูแนะแนว/ ฝ่ายปกครอง.....	27
3 โครงสร้างคณะกรรมการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	
4 แสดงการทำงานประสานกันและร่วมงานกันเป็นทีม.....	29
5 ขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล	34

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบ โครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) การพัฒนาสังคมไทยจำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา ยุทธศาสตร์ และแนวนโยบายกันใหม่ภายใต้กรอบทิศทางที่ให้ความสำคัญอย่างทัดเทียมกัน ทั้งทุนทางเศรษฐกิจ ทุนสังคม ทุนมนุษย์ และทุนทางธรรมชาติ โดยยึดมั่นในวัฒนธรรม วิถีชีวิตแบบไทยที่มีศาสนาธรรมเป็นหลักประจำใจ ให้คงเอกลักษณ์มั่นคงไว้ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจยุคใหม่ของสังคมโลก ซึ่งในอนาคตเป็นสังคมฐานความรู้ที่การเรียนรู้ ความรู้ และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริม และสร้างสภาพการณ์ เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยยึดหลักการให้ทุกภาคส่วนของสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตนเองและชุมชนท้องถิ่น การสนับสนุนให้สังคมทุกส่วนและทุกระดับรับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสำเร็จ อันจะเป็นฐานรากที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 3) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 6 มีความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544, หน้า 13) แสดงให้เห็นว่า การศึกษาเป็นกระบวนการ

สำคัญในการพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ และเป็นจุดหมายไปสู่การพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งกรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 1) ได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการพัฒนา คุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคน โดยมุ่งหวังว่านักเรียนทุกคนจะได้เติบโตอย่างมีคุณภาพรอบด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข ในสังคม พร้อมด้วยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และจากการที่สังคมปัจจุบันประสบกับ ปัญหาต่าง ๆ และการมีเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย รวดเร็ว ได้ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิต และจิตใจของผู้คนอย่างมาก ก่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย แม้แต่เยาวชนก็ได้รับผลกระทบ เช่นกัน ซึ่งเยาวชนเหล่านั้นยังเป็นเด็กวัยเรียนที่ต้องการความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ต้องการคำแนะนำปรึกษาอย่างมีเทคนิควิธี บางครั้งก็ต้องการความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา ที่ผ่านมาในชีวิตอย่างเร่งด่วน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงาน ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียนให้เป็นระบบมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด ดังที่ ณปภัช รุ่งโรจน์ (2553, หน้า 3) กล่าวว่า การที่จะดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภายในโรงเรียนได้สำเร็จและมีประสิทธิภาพที่ดีนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญ แก่งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง นักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาเพราะถ้าผู้บริหารยังปล่อยให้เป็นปัญหาอยู่ต่อไปอาจทำให้เกิดปัญหา ทางสุขภาพจิต ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียน การปรับตัวในสังคมของนักเรียนใน โรงเรียนได้ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อบรรลุจุดหมาย ของการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีศักยภาพ สมรรถภาพ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อดำเนินการ ให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมาย และจุดมุ่งหมายของการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2540, หน้า 278-280) ที่ได้เสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จะต้อง มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพ ทুমเทให้แก่นงานบริหาร โรงเรียนเป็นหลัก จะส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับครูและนักเรียนมากขึ้น ทั้งนี้การบริหารงาน ในระดับสูงนั้นจะต้องมีกระบวนการในการบริหารที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผล

สูงสุดเช่นเดียวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 17) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญ ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ จึงควรมีบทบาทหน้าที่ และแนวทางในการดำเนินงาน ได้แก่ การบริหารจัดการให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มี 6 โรงเรียน มีครู 132 คน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียน ยังประสบปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากโรงเรียน ยังมีการดำเนินงานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไม่จริงจัง ไม่มีวิธีการและเครื่องมือ ที่เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ ขาดการทำงานที่มีความต่อเนื่องเมื่อมีการส่งต่องาน จึงทำให้ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จ จึงต้องมีการศึกษาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณค่าและความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผล กับนักเรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2559)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด เพื่อที่จะได้ทราบสภาพการบริหารงานซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อ งานที่รับผิดชอบ และเพื่อเป็นแนวทางที่ผู้บริหาร โรงเรียนจะได้นำผลของงานวิจัยไปปรับปรุง ให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพในการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป ซึ่งจะมีผลประโยชน์และมีคุณค่าต่อการพัฒนาคน การพัฒนาสังคม และการพัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

คำถามของการวิจัย

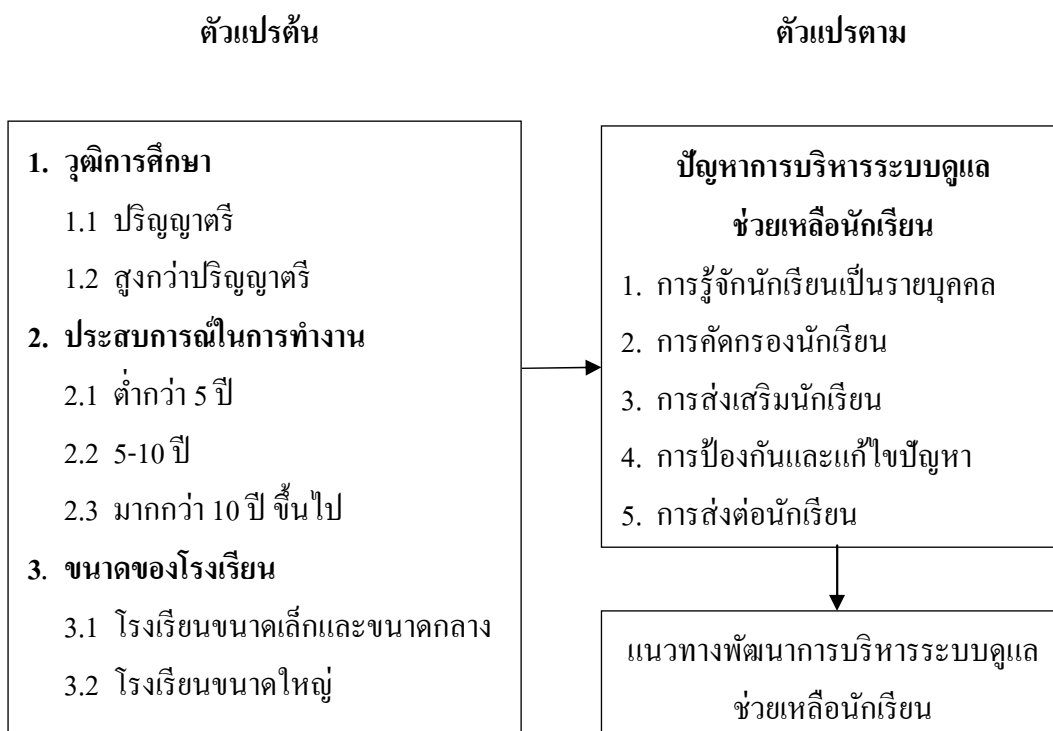
1. ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้หลักการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 12-13) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อนักเรียน โดยศึกษาและเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนโรงเรียนในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ได้รับการช่วยเหลือทุกคนและตรงตามสภาพปัญหาที่เป็นจริง เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนได้เต็มตามศักยภาพ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ได้แนวทางการส่งเสริมและกระบวนการพัฒนานักเรียนสามารถบริหารจัดการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสร้างเสริมสัมพันธภาพระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด เป็นไปด้วยดีและอบอุ่น
3. นักเรียนโรงเรียนในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ได้รับการดูแลช่วยเหลือพัฒนาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต สภาพแวดล้อม ทางสังคมอย่างทั่วถึงและอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข
4. ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด เข้าใจถึงวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลานทำให้นักเรียนสามารถเรียน ได้อย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริม นักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประชากร จำนวนทั้งหมด 132 คน ปีการศึกษา 2559

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Kregcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 111 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) กำหนดขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์การสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 วุฒิการศึกษา

3.1.1.1 ปริญญาตรี

3.1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.2.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.2.2 5-10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

3.1.3 ขนาดของโรงเรียน

3.1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

3.1.3.2 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและแนวทางการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประกอบด้วย 5 ด้าน

- 3.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 3.2.2 การคัดกรองนักเรียน
- 3.2.3 การส่งเสริมนักเรียน
- 3.2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 3.2.5 การส่งต่อนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ข้อขัดข้องหรืออุปสรรคในการดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของผู้บริหาร โรงเรียนและครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธรรพสา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียนให้เป็นระบบมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านความสามารถด้านสุขภาพด้านพฤติกรรมด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านความสามารถพิเศษอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีเครื่องมือที่หลากหลาย

2.2 การคัดกรองนักเรียน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่เป็นมาตรฐานเดียวกันให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน โดยจัดแบ่งตามข้อมูลที่มีอยู่ได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา เพื่อนำมาจัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

2.3 การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาให้มีความภาคภูมิใจในตนเองและมีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งครูที่ปรึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน โดยที่กลุ่มปกติต้องพัฒนาให้ดีขึ้น ส่วนกลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรมพัฒนาให้เป็นกลุ่มปกติและป้องกันไม่ให้เพิ่มปัญหามากขึ้น

2.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหามาหมายถึง กระบวนการดำเนินการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดของครูที่ปรึกษาและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ใช้รูปแบบที่หลากหลายในการปฏิบัติ ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.5 การส่งต่อนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งแบบการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอกตามสภาพปัญหาของนักเรียน ครูที่ปรึกษาติดตามผลการช่วยเหลือ

3. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง วิธีการดำเนินการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ดังนี้

4.1 ปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในระดับปริญญาตรี

4.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ระดับการศึกษาของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษานับตั้งแต่บรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 ช่วง

5.1 ต่ำกว่า 5 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาเป็นเวลา ต่ำกว่า 5 ปี

5.2 5-10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา เป็นเวลา 5-10 ปี

5.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษาเป็นเวลา มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง จำนวนนักเรียน โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

6.1 โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน

6.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป

7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีทั้งหมด 6 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่

- 2) โรงเรียนบ้านคลองจาก 3) โรงเรียนนครศึกษา 4) โรงเรียนบ้านคลองมะขาม
5) โรงเรียนบ้านโคกทราย 6) โรงเรียนบ้านหาดเล็ก

8. ครู หมายถึง ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ครูที่ปรึกษา หรือครูประจำชั้นของนักเรียน และได้รับการแต่งตั้งจากโรงเรียนในศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

9. ศูนย์กัทบูรพา หมายถึง โรงเรียนในอำเภอคลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด มีทั้งหมด 6 โรงเรียน คือ 1) โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่
2) โรงเรียนบ้านคลองจาก 3) โรงเรียนนครศึกษา 4) โรงเรียนบ้านคลองมะขาม
5) โรงเรียนบ้านโคกทราย 6) โรงเรียนบ้านหาดเล็ก

10. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด หมายถึง หน่วยงานที่ กำกับ ติดตาม ดูแล การปฏิบัติงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอเรียงลำดับดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
3. การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทั่วไปสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2553 อำนาจหน้าที่ ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2559, หน้า 28-31)

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบรวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับดูแลติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษาวิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสานส่งเสริมการดำเนินการของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาลำดับงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ตรี **วิสัยทัศน์**

บริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มุ่งสู่มาตรฐานสากล โดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุน การขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมทั่วถึง
2. พัฒนาการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งสู่มาตรฐานสากล
3. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ โดยการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน
4. ส่งเสริมสนับสนุนการปลูกจิตสำนึกความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างครอบคลุมทั่วถึง
2. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

4. ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตสำนึกความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1. ขยายโอกาสทางการศึกษา ให้ครอบคลุม ทัวถึง
2. พัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
4. ปลูกจิตสำนึกความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง

5. ส่งเสริม สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพทั่วไปของโรงเรียนในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาตราด

โรงเรียนในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีจำนวนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านหาดเล็ก โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ โรงเรียนนครศึกษา โรงเรียนบ้านคลองจาก โรงเรียนบ้านคลองมะขาม และโรงเรียนบ้านโจดทราย โดยมีที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ซึ่งมีพื้นที่ติดเขตชายแดนประเทศกัมพูชา มีผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน มีจำนวนครู ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา จำนวน 130 คน จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 2,243 คน มีห้องเรียนทั้งหมด 88 ห้อง สภาพเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงและรับจ้างทั่วไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด, 2559)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความหมายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 5) กำหนดไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง เป็นกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงาน ที่ชัดเจน โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและมีการประสานความร่วมมือ อย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคลากรภายนอก รวมทั้งสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน เพื่อส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานพัฒนานักเรียน ให้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 3) กำหนดไว้ว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน โดยวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา

ณภัช รุ่งโรจน์ (2553, หน้า 32) สรุปว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีขั้นตอนชัดเจนพร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้โดยมีครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา (2556, หน้า 22) สรุปว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ มีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน

จตุพร สิงห์ดา (2557, หน้า 16) สรุปว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริมป้องกัน แก้ไขปัญหาให้นักเรียนเป็นระบบ มีวิธีดำเนินการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนตามศักยภาพ

สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมป้องกัน แก้ไขปัญหาให้นักเรียนให้เป็นระบบมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการ ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความสำคัญและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กรมสุขภาพจิต, 2546 ก, หน้า 1) กำหนดไว้ว่าการพัฒนาให้นักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้านการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี

ต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้วในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาวความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตา ที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม

กรมสุขภาพจิต จึงตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องมึระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อมีกระบวนการทำงานเป็นระบบมีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน รวมทั้งวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ โดยมีแนวคิดหลักในการดำเนินงาน ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2546 ก, หน้า 2)

1. มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคล ดังนั้น การยึดนักเรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาเพื่อดูแลช่วยเหลือ ทั้งด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหา หรือการส่งเสริมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2. ความสำเร็จของงาน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรโรงเรียนในทุกระดับชั้น ผู้ปกครอง หรือชุมชน

วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2646 ก, หน้า 3)

1. เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน มีการทำงานร่วมกัน

โดยกระบวนการทำงานที่ชัดเจน พร้อมด้วยเอกสาร หลักฐานการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบหรือรับการประเมินได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 5)

1. เพื่อให้โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีกระบวนการ วิธีการ และเครื่องมือที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบได้

2. เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

สรุปความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ว่า กระบวนการทำงาน อย่างเป็นระบบที่มีหลักฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เป็นมาตรฐาน มีวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาดูแลนักเรียนให้เป็นไปตามที่ทุกคนมุ่งหวัง

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557, หน้า 6) ระบุว่า การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการดำเนินงานที่เป็นระบบ ขั้นตอนสรุปได้ดังนี้ กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีองค์ประกอบ 5 ประการ คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อนักเรียน

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ความหมายการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กัญญา แสงเจริญโรจน์ (2553, หน้า 21) สรุปว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การที่ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านพฤติกรรม การเรียน ด้านสุขภาพ และด้านสังคม เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดา โดยเฉพาะการคาดเดาปัญหานักเรียนและครูที่ปรึกษาควรใช้เครื่องมือที่หลากหลาย

ฐานิยา งามศิริ (2553, หน้า 6) สรุปว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง วิธีการที่ครูที่ปรึกษาที่จะต้องศึกษานักเรียนในความรับผิดชอบของตน และรู้พื้นฐานของเด็กนักเรียน สภาพชีวิตพฤติกรรมที่แสดงออก มีความเข้าใจเด็กอย่างแท้จริง ทั้งทางด้านความสามารถของนักเรียน ด้านสุขภาพนักเรียน ด้านจิตใจนักเรียน พฤติกรรม ด้านร่างกาย ด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจของนักเรียน

ปณวัตร สีหอม (2556, หน้า 42) สรุปว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง วิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ครูทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์การเยี่ยมบ้าน การศึกษาข้อมูล และการทดสอบ เพื่อให้สามารถนำไปวางแผนในการป้องกัน ช่วยเหลือและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน ได้อย่างเหมาะสม โดยข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบและรวบรวมไว้ ได้แก่ ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านสารเสพติด ด้านความปลอดภัย พฤติกรรมทางเพศ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา (2556, หน้า 40) สรุปว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ได้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือมีวิธีการหรือเครื่องมือหลายอย่าง อาทิ การสังเกต สัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน ศึกษาข้อมูล ทดสอบ การเลือกใช้เครื่องมือให้พิจารณาตามความเหมาะสมเพื่อที่จะสามารถรู้จักนักเรียนแต่ละคน ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จตุพร สิงห์ดา (2557, หน้า 18) สรุปว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับสภาพครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ ความสามารถด้านการเรียน และความสามารถพิเศษด้านอื่นของนักเรียน รวมไปถึงเข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก

สรุปได้ว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ ด้านพฤติกรรม ด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านความสามารถพิเศษอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีเครื่องมือที่หลากหลาย

ความสำคัญการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 10-15) กำหนดไว้ว่า ด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหา นักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิด ข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือการเกิดได้น้อยที่สุด

ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

ครูที่ปรึกษามีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1. ด้านความสามารถ แยกเป็น
 - 1.1 ด้านการเรียน
 - 1.2 ด้านความสามารถอื่น ๆ
2. ด้านสุขภาพ แยกเป็น
 - 2.1 ด้านร่างกาย
 - 2.2 ด้านจิตใจ
3. พฤติกรรม
4. ด้านครอบครัว แยกเป็น
 - 4.1 ด้านเศรษฐกิจ
 - 4.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน
 - 4.3 ด้านการเลี้ยงดู
5. ด้านสังคม
6. ด้านอื่น ๆ ที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

วิธีการและเครื่องมือในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่ปรึกษาควรใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียน

ที่ครอบคลุมทางด้านความสามารถ ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัวที่สำคัญ ดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2546 ก, หน้า 13-15)

1. ระเบียบสะสม

ระเบียบสะสมเป็นเครื่องมือในรู้แบบของเอกสารเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
ตัวนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษา พิจารณา
ทำความเข้าใจนักเรียนเบื้องต้น หากข้อมูลไม่พอเพียง หรือมีข้อสังเกตบ้างประการ ก็ควรหาข้อมูล
เพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสอบถามจากนักเรียน โดยตรง การสอบถามจากผู้อื่น ๆ
หรือเพื่อน ๆ ของนักเรียน เป็นต้น รวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่าง ๆ หากครูที่ปรึกษา
ดำเนินการได้ โดยกำหนดรูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสะสมของแต่ละโรงเรียน
มีความแตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของแต่ละโรงเรียน แต่อย่างน้อยควรครอบคลุมข้อมูล
ทั้งด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ซึ่งระเบียบสะสม เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน
ซึ่งต้องมีความลับและเก็บไว้อย่างดี มิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเด็กอื่น ๆ มารื้อค้นได้ หากเป็นไปได้

ควรเก็บไว้กับครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น และมีผู้เก็บระเบียบสะสมให้เรียบร้อยและควรเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 3 ปีการศึกษา หรือ 6 ปีการศึกษา และส่งต่อระเบียบไปยังครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้นคนใหม่ในปีการศึกษาต่อไป หรืออาจจัดครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้นตามดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก ไม่ได้เป็นแบบวัดหรือแบบทดสอบ แต่เป็นเครื่องสำหรับการคัดกรองนักเรียนด้านพฤติกรรม การปรับตัว ที่มีผลเกี่ยวข้องกับสภาพจิต ซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีแนวการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้น โดยแบบประเมินพฤติกรรมเป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) ประเทศเยอรมนี ซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรป เพราะมีความเที่ยงและความตรง จำนวนข้อไม่มากนัก คณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิต โดยแพทย์หญิงพรรณพิมล หล่อตระกูล เป็นหัวหน้าคณะได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยง และความตรงของแบบประเมินและหาเกณฑ์มาตรฐาน (NORM) ของเด็กไทย

แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก มี 3 ชุด คือ

1. ชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็ก
2. ชุดที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ประเมินเด็ก
3. ชุดที่เด็กประเมินตัวเอง

ทั้ง 3 ชุดมีเนื้อหา และจำนวนข้อ 25 ข้อ เท่ากัน ทางโรงเรียนอาจเลือกใช้ชุดที่นักเรียนประเมินตนเองชุดเดียว หรือใช้ควบคู่กับชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเพื่อความแม่นยำยิ่งขึ้น โดยระยะเวลาที่ประเมินไม่ควรหวนจากนักเรียนประเมินตนเองเกิน 1 เดือน ซึ่งหากเป็นไปได้ควรใช้แบบประเมินทั้ง 3 ชุด พร้อมกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลที่ออกมา

3. วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ

ในกรณีที่ข้อมูลของนักเรียนจากระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียงหรือเกิดกรณีที่จำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติม ครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้นก็อาจใช้วิธีการและเครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่น ๆ ในห้องเรียน การสัมภาษณ์ และการเยี่ยมบ้านนักเรียน การสังเกตพัฒนาการด้านสังคมของนักเรียน เป็นต้น

สรุปความสำคัญของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลได้ว่า ครูที่ปรึกษาทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคนที่มีพฤติกรรมทั้งด้านบวกและด้านลบที่แตกต่างกัน สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลายจะได้มาซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

การคัดกรองนักเรียน

ความหมายการคัดกรองนักเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

จุฑาทภรณ์ นาคประวดี (2553, หน้า 21) สรุปว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การแยกนักเรียนให้ชัดเจนว่า นักเรียนคนใดควรจัดให้อยู่ในกลุ่มไหน โดยครูที่ปรึกษาจัดแบ่งตาม ข้อมูลที่มีอยู่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และจะต้องคอยสอดส่องพฤติกรรมนักเรียน ในกลุ่มนั้น ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นและที่สำคัญ คือ ครูที่ปรึกษา เก็บผลการคัดกรองเป็นความลับ ไม่ให้นักเรียนรู้ว่าตนเองอยู่ในกลุ่มผิดปกติ

อัมพิกา เย็นสุข (2554, หน้า 8) สรุปว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์ การคัดกรอง ซึ่งเป็นการจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มตามพฤติกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ที่โรงเรียนได้กำหนดขึ้น ให้สอดคล้องกับกับสภาพความเป็นจริง และความรุนแรงหรือความถี่ของปัญหา โดยในการดำเนินการคัดกรองนักเรียน โรงเรียน มีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครู ในโรงเรียนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

วัลยา เครื่องนุชยางกูร (2556, หน้า 7) สรุปว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรอง ที่โรงเรียนได้จัดทำขึ้น โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายดา (2556, หน้า 42) สรุปว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลมาจำแนก คัดกรอง นักเรียน สถานศึกษาควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูและสอดคล้องกับสภาพความจริง สถานศึกษาจะต้องจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

จตุพร สิงห์ดา (2557, หน้า 22) สรุปว่า การคัดกรองนักเรียนหมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียนทุกด้าน ตามแนวทางการคัดกรองนักเรียนที่เป็นมาตรฐานแบบเดียวกันเป็นที่ยอมรับ ของครูในโรงเรียน มีการกำหนดเกณฑ์ความรุนแรง ความถี่ ของพฤติกรรมอย่างชัดเจน สามารถ แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีการแจ้งผลการจัดกลุ่ม ให้ผู้เกี่ยวข้องรับรู้เข้าใจตรงกันและจัดเก็บผลการคัดกรองเป็นความลับ

สรุปได้ว่า การคัดกรองนักเรียน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน โดยจัดแบ่งตามข้อมูลที่มีอยู่ได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นำมาจัดกิจกรรมส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ความสำคัญการคัดกรองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 16-19) กำหนดไว้ว่า การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน แล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ
2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. กลุ่มมีปัญหา คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มที่มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี

การจัดกลุ่มนักเรียน มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องในการหาวิธีการ เพื่อส่งเสริมพัฒนาและหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง แก้ปัญหาได้ตรงปัญหา มีความรวดเร็วในการแก้ปัญหาเพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว เป้าหมายเพื่อแก้ปัญหานักเรียนจะไม่ชัดเจนจะมีความล่าช้าในการช่วยเหลือ เพราะบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน ซึ่งผลการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่า ตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มที่มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติแม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่า ขณะนี้มีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตามและเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้น ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้นผู้ที่เกี่ยวข้องต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้ หากครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกลัว บุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่มีปัญหา แตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลเสียด้านนักเรียนในภายหลังได้

สรุปความสำคัญของการคัดกรองนักเรียนได้ว่า การคัดกรองนักเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษา เพื่อหาวิธีการและแนวทางในการดูแลช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง โดยการพิจารณาจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ซึ่งการจัดกลุ่มนักเรียนนี้ ครูที่ปรึกษาต้องเก็บเป็นความลับไม่ให้นักเรียนทราบ

การส่งเสริมนักเรียน

ความหมายการส่งเสริมนักเรียนได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

บุญมา นาคะวะรังค์ (2549, หน้า 12) สรุปว่า การส่งเสริม หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะป็นนักเรียนกลุ่มปกติ หรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภูมิใจในตนเองด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่กลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา และเป็นการช่วยนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง

กัญญา แสงเจริญโรจน์ (2553, หน้า 6) สรุปว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง ปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครู ไม่ว่าจะป็นนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ให้มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน โดยครูที่ปรึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละคน ทำให้นักเรียนมีคุณภาพและมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

อุษณี วิบูลยาคม (2553, หน้า 6) สรุปว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะร่วมป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่กลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา และเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาลกลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพ โดยดำเนินการในเรื่องการจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครอง

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา (2556, หน้า 8) สรุปว่า การส่งเสริมพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยการให้นักเรียนที่อยู่ในความดูแลของโรงเรียน โดยครูที่รับผิดชอบทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ให้สามารถพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน สำหรับกลุ่มปกติต้องพัฒนาให้ดีขึ้น ส่วนกลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรมพัฒนาให้เป็นกลุ่มปกติและป้องกันไม่ให้เพิ่มปัญหามากขึ้น

จตุพร สิงห์ดา (2557, หน้า 24) สรุปว่า การส่งเสริม หมายถึง การส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ จัดกิจกรรมตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ช่วยเหลือนักเรียนให้มีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สังคมคาดหวัง จัดกิจกรรม โฮมรูม ประชุมผู้ปกครอง ชื่นเรี่ยน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อป้องกัน มิให้นักเรียนกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหาลกลับมาเป็นกลุ่มปกติ

สรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ให้มีความภาคภูมิใจในตนเองและมีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งครูที่ปรึกษาต้องคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน

โดยที่กลุ่มปกติต้องพัฒนาให้ดีขึ้น ส่วนกลุ่มเสี่ยงต้องจัดกิจกรรมพัฒนาให้เป็นกลุ่มปกติ และป้องกันไม่ให้เพิ่มปัญหามากขึ้น

ความสำคัญการส่งเสริมนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 19-23) กำหนดไว้ว่า การส่งเสริมนักเรียน เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น ไม่ว่าจะเป็ นนักเรียนปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตัวเอง ในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาและเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ และมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป

วิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียน

การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่มี กิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูม อาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูประจำชั้นและนักเรียน เป็นดั่งสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน และมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มีทักษะการตัดสินใจ ทักษะ การปรับตัว และการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมด้วยกัน โดยมีประโยชน์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูมจะช่วยให้ครูประจำชั้น รู้จักนักเรียนมากขึ้น สามารถส่งเสริมความสามารถและป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย

2. การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting) เป็นการพบปะกัน ระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครองนักเรียนที่ครูประจำชั้นดูแลอยู่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครองด้วยกัน จะทำให้นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียน มีคุณภาพ มีความสามารถมากยิ่งขึ้น หรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไข ปัญหา ของนักเรียน

3. กิจกรรมอื่น ๆ

กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ สรุปความสำคัญ ของการส่งเสริมนักเรียนได้ว่า การส่งเสริมให้นักเรียนได้มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของนักเรียน มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งนักเรียนกลุ่มปกติต้องพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม ส่วนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ต้องจัดกิจกรรมพัฒนาให้เป็นกลุ่มปกติและป้องกันไม่ให้เพิ่มปัญหามากขึ้น

การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

ความหมายการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา (2556, หน้า 8) สรุปว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การดูแลเอาใจใส่นักเรียนของครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึงและใกล้ชิด ไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนเป็นปัญหาของโรงเรียนและสังคม โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มปัญหา

วัลยา เคลื่อนุดตยงกูร (2556, หน้า 7) สรุปว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง เป็นการให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งด้านการป้องกัน และแก้ไข้ปัญหาโดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนเป็นปัญหาของสังคม ด้วยวิธีการให้คำปรึกษาเบื้องต้น การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน กิจกรรมซ่อมเสริม

อัมพิกา เย็นสุข (2556, หน้า 8) สรุปว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การดูแลเอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา จำต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนจนเป็นปัญหาของสังคม โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น กิจกรรมในชั้นเรียน การสื่อสารกับผู้ปกครอง กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการเยี่ยมบ้านนักเรียน

จตุพร สิงห์ดา (2557, หน้า 25) สรุปว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียนศึกษา สาเหตุของปัญหาอย่างครบถ้วน ให้คำปรึกษาเบื้องต้น ดูแลเอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหาอย่างทั่วถึง ตลอดจนจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับปัญหา และคุณลักษณะของนักเรียน

อุษณี วิบูลยาคา (2557, หน้า 6) สรุปว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง การป้องกันและการแก้ไข้ปัญหาให้กับนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ คือ การให้การปรึกษาในเบื้องต้น และการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

สรุปได้ว่า การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา หมายถึง กระบวนการดำเนินการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดของครูที่ปรึกษาและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ให้กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ใช้รูปแบบที่หลากหลายในการปฏิบัติ ได้แก่ การให้คำปรึกษาเบื้องต้น การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

ความสำคัญการป้องกันช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 23-27) กำหนดไว้ว่า ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน

แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา นั้น จำเป็นอย่างมากที่จะต้องให้ความดูแลและเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยไม่ปล่อยปละละเลยนักเรียน จนกลายเป็นปัญหาของสังคม การป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่ และมีคุณค่าอย่างมากในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

วิธีการและเครื่องมือเพื่อป้องกันช่วยเหลือนักเรียน

การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการ แต่สิ่งที่ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องดำเนินการมี 3 ประการ คือ

1. การให้การปรึกษาเบื้องต้น
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาช่วยเหลือนักเรียน
3. การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในการป้องกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนเฉพาะหน้า

และกิจกรรมการป้องกันระยะยาว

ข้อพึงตระหนักในการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1. การรักษาความลับ
 - 1.1 เรื่องราวของนักเรียนที่ต้องป้องกันและแก้ไข ให้ความช่วยเหลือ ไม่ควรนำไปเปิดเผย ยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือในการจะช่วยให้มีการป้องกันช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ระบุชื่อ-สกุลจริงของนักเรียน และการเปิดเผยในลักษณะที่ทำให้เกียรตินักเรียน
 - 1.2 บันทึกข้อมูลการป้องกันและแก้ไขปัญหาการช่วยเหลือนักเรียน ควรเก็บไว้ในที่เหมาะสมและสะดวกในการเรียกใช้
 - 1.3 การรายงานป้องกันและแก้ไขช่วยเหลือนักเรียน ควรรายงานในส่วนที่เปิดเผยได้โดยให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ
2. การป้องกันและแก้ไข
 - 2.1 การป้องกัน
 - 2.1.1 การป้องกันการช่วยเหลือนักเรียน ต้องพิจารณาสาเหตุของการที่จะป้องกันให้ครบถ้วน และหาวิธีป้องกันการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้น ๆ เพราะการป้องกันมิได้เกิดจากสาเหตุใดเพียงสาเหตุเดียว แต่อาจเกิดจากหลาย ๆ สาเหตุที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน
 - 2.1.2 การป้องกันมีหลายวิธีการ ต้องป้องกันให้ตรงกับสาเหตุ สาเหตุใดที่เหมือนกัน ควรจะป้องกันและช่วยเหลือให้สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับนักเรียน เนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้นการป้องกันและให้ความช่วยเหลือนักเรียน ควรจะให้คำแนะนำปรึกษาให้ถูกต้องและตรงกับสาเหตุ ควรมีกระบวนการ หรือทักษะในการป้องกัน

และช่วยเหลือ ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ ฝึกฝน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับการป้องกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละคน

2.2 การแก้ไขปัญหา

2.2.1 การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของนักเรียนต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วน และหาวิธีการให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้น ๆ เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดเพียงสาเหตุเดียว แต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

2.2.2 ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคน ไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกัน และวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่งก็อาจไม่เหมาะสมกับนักเรียนอีกคนหนึ่ง เนื่องจากความแตกต่างของบุคคล ดังนั้น การช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะการให้คำปรึกษาแนะนำจึงไม่มีสูตรสำเร็จ เพียงแต่มีแนวทาง กระบวนการ หรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ ฝึกฝน เพื่อการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคน

ข้อสังเกต

การแก้ไขปัญหาของนักเรียนหรือส่งต่อนั้น ในบางกรณีครูที่ปรึกษา/ ครูประจำชั้น/ ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการได้ ตั้งแต่กระบวนการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือการคัดกรองนักเรียนก็ได้โดยขึ้นอยู่กับกรณีปัญหาของนักเรียนแต่ละคน

สรุปความสำคัญของการป้องกันและแก้ไข ได้ว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา ให้ได้รับการดูแล หาวิธีป้องกันช่วยเหลือนักเรียนให้ได้รับการพัฒนาจะได้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวังไว้

การส่งต่อนักเรียน

ความหมายการส่งต่อนักเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

บุญมา นาคะวะรังค์ (2549, หน้า 12) สรุปว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการกับนักเรียนที่มีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ต้องส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

ปณวัตร สีหอม (2556, หน้า 7) สรุปว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้ว แต่นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น หรือกรณีที่เกิดมีความสามารถพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักเรียน

ได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างเหมาะสมต่อไป โดยการส่งต่อมี 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายใน และการส่งต่อภายนอก

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา (2556, หน้า 46) สรุปว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง เป็นการช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการเองได้ จึงต้องมีกระบวนการในการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อช่วยในการบำบัดรักษาต่อไป ความสำเร็จในการช่วยเหลือนักเรียนเกิดจากความร่วมมือร่วมใจของนักเรียน ครูทุกฝ่าย และการสนับสนุนอย่างดียิ่งจากผู้ปกครอง อีกทั้งจากจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาประจำโรงเรียน เพื่อร่วมกันดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก็จะทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จตุพร สิงห์ดา (2557, หน้า 28) สรุปว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การส่งต่อนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษา พร้อมทั้งข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับประวัติการช่วยเหลือแก้ไขปัญหามาทำการติดต่อประสานขอความช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งแบบส่งต่อภายใน และแบบส่งต่อภายนอก ตามสภาพปัญหาของเด็ก ตลอดจนติดตามผลการแก้ปัญหานักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อุษณี วิบูลยาคา (2557, หน้า 6) สรุปว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง การดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทาง และรวดเร็วขึ้น การส่งต่อแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

สรุปได้ว่า การส่งต่อนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นต้องได้รับการส่งเสริมพัฒนา และช่วยเหลืออย่างเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งแบบการส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอกตามสภาพปัญหาของนักเรียน ครูที่ปรึกษาติดตามผลการช่วยเหลือ

ความสำคัญของการส่งต่อนักเรียน

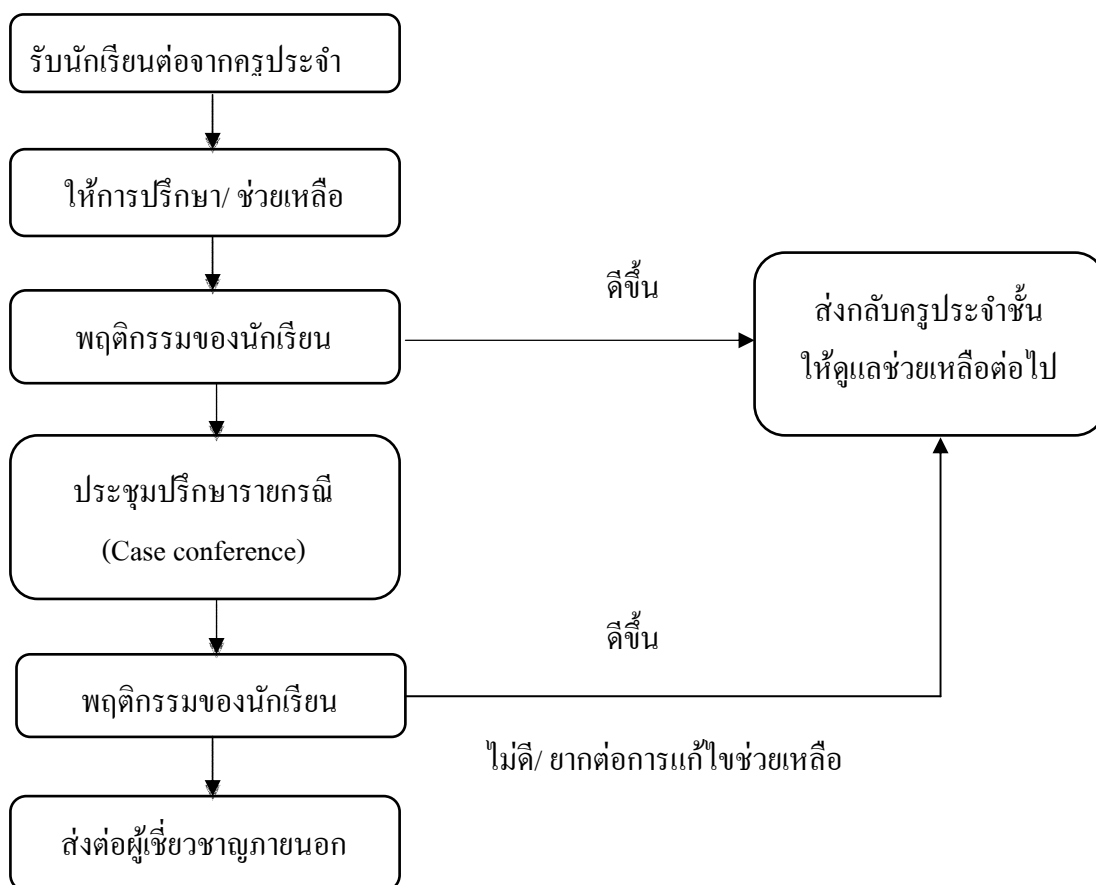
กรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 31-32) กำหนดไว้ว่า ในการแก้ไขปัญหานักเรียน โดยครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อาจมีบางกรณีที่ปัญหามีความยากต่อการแก้ไขช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทาง และรวดเร็วขึ้น หากปล่อยให้ปัญหานั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา/ ผู้ที่เกี่ยวข้องคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไขช่วยเหลือ

การส่งต่อ แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การแก้ไขช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหา เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล/ ครูอนามัย ครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น

2. การส่งต่อภายนอก ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กตามหน่วยงานต่าง ๆ

สำหรับการส่งต่อภายใน หากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นการแก้ไขช่วยเหลือปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ปัญหาเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึกปัญหาพฤติกรรมที่ซับซ้อนหรือรุนแรง เป็นต้น การรับต่อต้องมีการแก้ไขช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ แต่หากเกิดกรณียากต่อการแก้ไขช่วยเหลืออีก ก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กระบวนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขช่วยเหลือปัญหานักเรียนของครูแนะแนว/ ฝ่ายปกครอง (กรมสุขภาพจิต, 2546 ก, หน้า 32)

สรุปความสำคัญของการส่งต่อนักเรียนได้ว่าเป็นกระบวนการดำเนินงานส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

ขั้นตอนและวิธีดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขอบข่ายการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน (กรมสุขภาพจิต, 2546, หน้า 16) ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนจึงตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน บุคลากร ครู ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการ ดังนี้

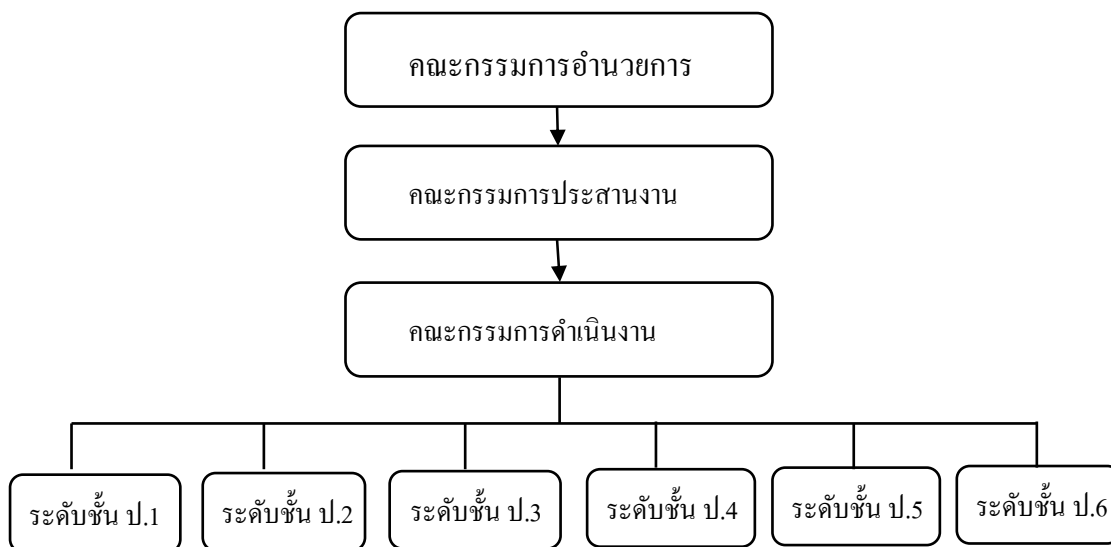
1.1 ประชุมหารือบุคลากรเพื่อกำหนดโครงสร้างบุคลากรในระบบดูแลช่วยเหลือโรงเรียน

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

1.3 กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

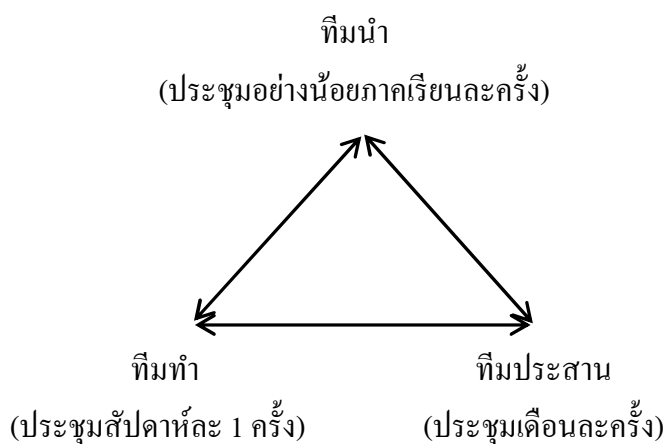
2. การดำเนินงานของคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้มีการจัดเป็นคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนออกเป็น 3 คณะได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) มีโครงสร้างระบบการทำงานที่สัมพันธ์กัน มีการประสานงานของคณะกรรมการแต่ละคนต่อไปนี้

2.1 คณะกรรมการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะมีโครงสร้างการทำงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอน ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 โครงสร้างคณะกรรมการในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กรมสุขภาพจิต, 2546 ข, หน้า 17)

2.2 การประสานการทำงาน คณะกรรมการทุกคณะต้องมีการประสานงานกัน อย่างใกล้ชิดและแต่ละคณะต้องร่วมมือทำงานเป็นทีม ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดงการทำงานประสานกันและร่วมงานกันเป็นทีม (กรมสุขภาพจิต, 2546 ข, หน้า 17)

3. องค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แบ่งออกเป็น 3 คณะ ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) มีองค์ประกอบและบทบาทดังนี้ (กรมสุขภาพจิต, 2546 ข, หน้า 18-21)

3.1 คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ)

3.1.1 บุคลากรของคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธานกรรมการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนทุกฝ่าย ตัวแทนหัวหน้าระดับชั้น หัวหน้าแผนงานโรงเรียน ผู้แทนผู้ปกครองหรือชุมชน หัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการ

3.1.2 คณะกรรมการอำนวยการมีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

3.1.2.1 กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1.2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการและประชุมคณะกรรมการ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.1.2.3 นิเทศ ติดตาม กำกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน แต่ละระดับชั้น

3.1.2.4 อื่น ๆ ที่โรงเรียนกำหนดเพิ่มเติม

3.2 คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน)

3.2.1 บุคลากรคณะกรรมการประสาน ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง เป็นคณะกรรมการ หัวหน้าระดับทุกคน หัวหน้างานพยาบาล ครูแผนงาน หรือสารสนเทศ บุคคลอื่น ๆ ตามความเหมาะสมเป็นกรรมการ หัวหน้างานแนะแนว หรือผู้ที่โรงเรียนเห็นเหมาะสมเป็นกรรมการและเลขานุการ

3.2.2 คณะกรรมการประสานงาน มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.2.2.2 ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2.2.3 จัดเอกสารเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานและรับผิดชอบจัดประชุมชี้แจง และการฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร

3.2.2.4 จัดการประชุมปรึกษาหารือคณะกรรมการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

3.2.2.5 รายงานสรุปผลการดำเนินงาน

3.3 คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ)

3.3.1 คณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) จะแต่งตั้งคณะกรรมการออกเป็น 6 ชุดตามระดับชั้น แต่ละระดับชั้นจะประกอบด้วย หัวหน้าระดับเป็นประธานกรรมการ รองหัวหน้าระดับชั้นเป็นรองประธานกรรมการ ครูที่ปรึกษาในระดับชั้น ครูประจำวิชา ครูแนะแนว เป็นกรรมการ และพิจารณาบุคคลที่เหมาะสมเป็นกรรมการเลขานุการ

3.3.2 บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าระดับในคณะกรรมการดำเนินงาน มีดังต่อไปนี้

3.3.2.1 ติดตามกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา

3.3.2.2 ประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.3.2.3 จัดประชุมครูในระดับชั้นเพื่อประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียน

3.3.2.4 จัดประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษารายกรณี

3.3.2.5 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและการจัดทำรายงานประเมินผลระดับชั้นต่อผู้บริหาร

3.3.3 บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในคณะกรรมการดำเนินงาน มีดังต่อไปนี้

3.3.3.1 ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งการส่งเสริมป้องกันปัญหา และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาด้านความสามารถ

3.3.3.2 ดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียน และการส่งต่อ ซึ่งองค์ประกอบในแต่ละข้อจะมีความสำคัญ วิธีการดำเนินการและมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงานแตกต่างกันออกไป กระบวนการการทำงานทั้ง 5 ด้าน จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องที่เอื้อให้กัน

3.3.3.3 ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษารายกรณี

3.3.3.4 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงาน

ส่งหัวหน้าระดับชั้น

3.3.4 บทบาทหน้าที่ของครูประจำวิชาและครูอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในคณะกรรมการดำเนินงานมีดังต่อไปนี้

3.3.4.1 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนแก่ครูที่ปรึกษา

3.3.4.2 ให้ความร่วมมือครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน

3.3.4.3 ร่วมประชุมกลุ่มที่ปรึกษาปัญหารายกรณี ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือ

3.3.4.4 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงาน สรุปผลและรายงานส่งหัวหน้าระดับ

3.3.5 บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนวในคณะกรรมการดำเนินงานมีดังต่อไปนี้

3.3.5.1 จัดกิจกรรมคาบแนะแนวเพื่อสนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.3.5.2 สนับสนุนและเป็นแกนหลักให้กับครูที่ปรึกษาในการดูแลนักเรียน

3.3.5.3 ในการปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาในกรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถ

แก้ไขหรือยากต่อการช่วยเหลือ

3.3.5.4 ร่วมประชุมกลุ่มปรึกษารายกรณี

3.3.5.5 นำนักเรียนที่มีปัญหาขอต่อการช่วยเหลือของครูแนะแนว

ส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกและติดตามผลการช่วยเหลือ

3.3.5.6 บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานและประเมินผลรายงานส่งผู้บริหาร

หรือหัวหน้าระดับ

สรุปได้ว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของผู้บริหาร โรงเรียน และครูที่ปรึกษาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โดยแบ่งคณะกรรมการออกเป็น 3 ฝ่าย คือ คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมหน้า) คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) และคณะกรรมการดำเนินงาน (ทีมทำ) ซึ่งแต่ละทีมมีโครงสร้างระบบการทำงานที่สัมพันธ์กัน มีการประสานงานร่วมกัน

กลยุทธ์ความสำเร็จในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กลยุทธ์ความสำเร็จในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 10-12)

1. การบริหารเชิงระบบเป็นการบริหารที่มีกระบวนการ ดังนี้

1.1 การวางแผน (Plan) เป็นการวางระบบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุด จะต้องกำหนดขั้นตอนการทำงานเป็นกระบวนการ แต่ละขั้นตอนมีวิธีการปฏิบัติเป็นมาตรฐาน และการบันทึกการทำงานเป็นปัจจุบัน ข้อมูลจากบันทึกนี้จะนำไปสู่การตรวจสอบประเมินตนเอง และให้ผู้อื่นตรวจสอบได้และเป็นสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นคุณภาพตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของระบบย่อยส่งผลถึงคุณภาพรวมของโรงเรียนทั้งระบบ

1.2 การดำเนินงาน (Do) เป็นการปฏิบัติของทุกคนโดยใช้กระบวนการ วิธีการ และบันทึก บุคคลภายในองค์กรที่รับผิดชอบในระบบต่าง ๆ จะปฏิบัติและบันทึกต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน

1.3 การตรวจสอบ/ ประเมินผล (Check) เป็นการประเมินตนเอง ร่วมกันประเมิน หรือผลัดเปลี่ยนประเมินกันภายในระหว่างบุคคล ระหว่างทีมย่อยในโรงเรียน

1.4 การปรับปรุงพัฒนา (Act) เป็นการนำผลการประเมินมาแก้ไขพัฒนางาน ซึ่งอาจจะแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการ วิธีการ บังคับหรือการบันทึกให้ดีขึ้น จนระบบคุณภาพหรือวงจรคุณภาพเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรอย่างยั่งยืน

2. การทำงานเป็นทีมแบ่งเป็น

2.1 ทีมนำ ได้แก่ คณะผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง จัดทำแผนกลยุทธ์ ควบคุม กำกับ ติดตาม และสนับสนุน เสริมสร้างพลังร่วม (Empowerment) เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

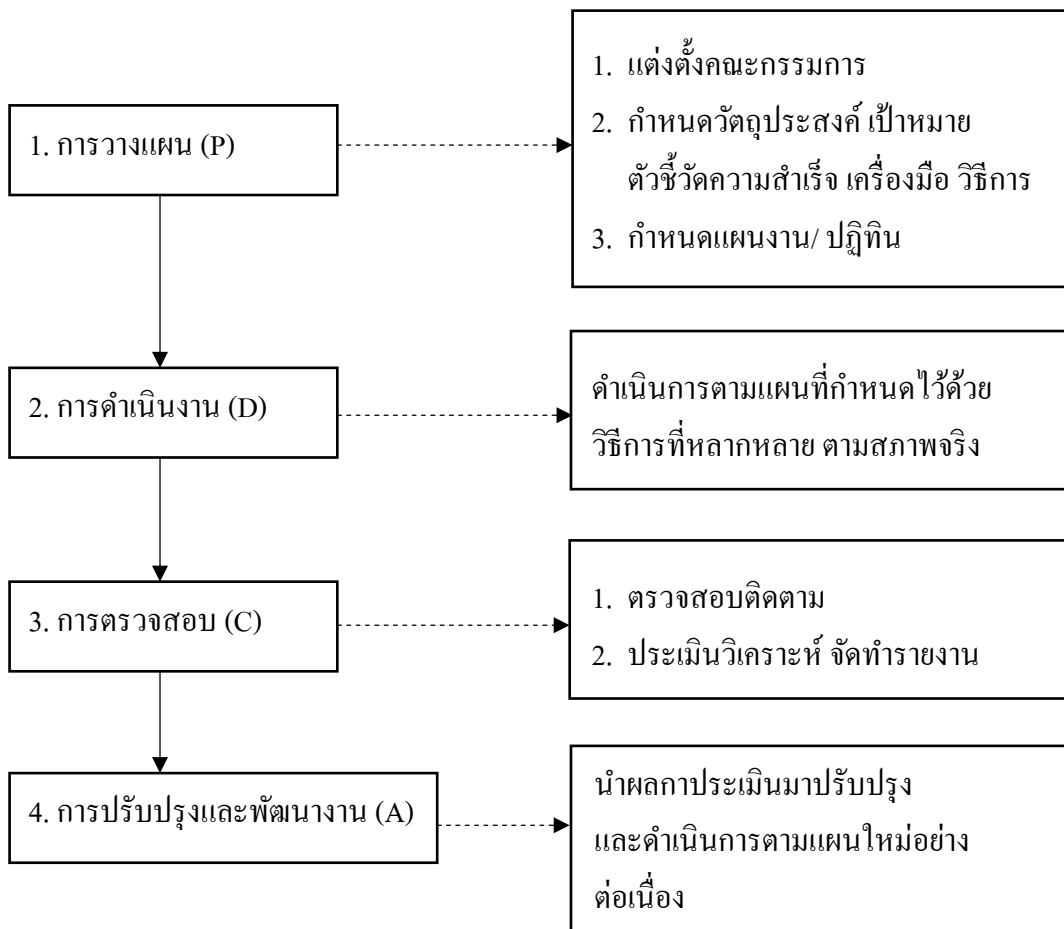
2.2 ทีมสนับสนุน เป็นทีมหลักในการสนับสนุนประสานงานด้านวิชาการ และอื่น ๆ ให้เกิดการสร้างระบบคุณภาพขึ้น ทีมสนับสนุนจะเป็นใครขึ้นกับการพัฒนาระบบว่า มีจุดเน้น ที่ระบบใด เช่น ทีมสนับสนุนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หัวหน้าทีม คือ รองผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้รับมอบหมาย

2.3 ทีมทำ เป็นทีมที่สมาชิกรับผิดชอบการทำงานโดยตรง เช่น ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ทีมระดับระดับชั้นครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้ได้รับทราบจุดอ่อนจุดแข็งในการดำเนินงานของตน เพื่อให้เกิดแนวทางที่จะพัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำได้ทั้งภายในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน โดยมีบรรยากาศการทำงานที่เป็นกันเอง ไม่ใช้การสั่งการหรือบังคับบัญชา ทำให้ผู้ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนเกิดความรู้สึกที่ดี ไม่ต้องกังวลเรื่องการประเมินตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชา

4. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนางาน ช่วยส่งเสริม สนับสนุน และให้ข้อมูลย้อนกลับที่จะนำไปใช้ปรับปรุงงานต่อไปและการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการให้เป็นระบบ ดังภาพที่ 5

ขั้นตอน แนวปฏิบัติ

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 12)

สรุปได้ว่า กลยุทธ์ความสำเร็จในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ หลักในการบริหารงานที่ดี รู้จักวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการที่ชัดเจน มีวิธีการตรวจสอบ ประเมินผลอยู่เสมอและการปรับปรุงพัฒนาเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานต่อไป ทั้งนี้ต้องอาศัยบุคลากรที่เป็นทีมงานในการปฏิบัติทั้งทีมนำ ทีมประสาน และทีมทำที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการช่วยเหลือนักเรียน
 กรมสุขภาพจิต กำหนดไว้ว่า (2546 ก, หน้า 3)

1. ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยบริหารโรงเรียนทุกฝ่าย ตระหนักถึงความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงาน หรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ
2. ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน
3. คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะ อย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด
4. ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน
5. การอบรมให้ความรู้และทักษะ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษา หรือผู้เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อครูดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้นและแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน คือ บุคลากรทุกหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือและการสนับสนุน ติดตามการดำเนินงานให้บรรลุจุดประสงค์ ซึ่งมีความต้องการที่จะช่วยเหลือนักเรียนอย่างแท้จริง

ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 3)
 กำหนดไว้ว่า

1. นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา
2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปอย่างดีและอบอุ่น
3. นักเรียนรู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้
4. นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข
5. นักเรียนมีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

ประโยชน์ของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อบุคคล มีดังนี้
 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า 8)

1. นักเรียน
 - 1.1 ได้รับการดูแลช่วยเหลือพัฒนาด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างทั่วถึง
 - 1.2 ได้รับการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันแก้ไขปัญหาทั้งด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ
 - 1.3 ได้รู้จักตนเอง สามารถปรับตัว มีทักษะทางสังคมอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข
 - 1.4 มีทักษะชีวิต และมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครูและผู้ปกครอง
2. ครู
 - 2.1 ตระหนักและเห็นความสำคัญในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 2.2 มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน
 - 2.3 มีผลงานสอดคล้องกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา
 - 2.4 มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
3. ผู้ปกครอง ชุมชน
 - 3.1 ตระหนักงานในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน
 - 3.2 เข้าใจถึงวิธีการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน
 - 3.3 เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุตรหลานและบุคคลในชุมชน
 - 3.4 มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุตรหลาน เป็นครอบครัวที่เข้มแข็ง
4. ผู้บริหาร
 - 4.1 รู้ศักยภาพของครูในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้
 - 4.2 ได้ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน ใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนานักเรียน

หลักสูตร และคุณภาพการศึกษา

 - 4.3 มีรูปแบบกระบวนการพัฒนาและการพัฒนาเชิงระบบภายใต้การมีส่วนร่วม
5. โรงเรียน
 - 5.1 มีผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา
 - 5.2 ได้รับการยอมรับ การสนับสนุน และความร่วมมือจากชุมชน บุคลากรองค์กรที่เกี่ยวข้อง
 - 5.3 มีการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้และเอื้ออาทร
6. เขตพื้นที่การศึกษา
 - 6.1 พัฒนานวัตกรรมในการพัฒนานักเรียน
 - 6.2 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงาน การนิเทศติดตามผล ประเมินผลและการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6.3 มีระบบข้อมูลสารสนเทศทั้งข้อมูลระดับบุคคล และระดับ โรงเรียน เพื่อพัฒนางานต่อไป

7. ประเทศชาติ

6.1 นักเรียนมีคุณภาพดี มีปัญญา และมีความสุข

6.2 มีการเชื่อมโยงข้อมูลของเยาวชนทุกระดับ

6.3 ลดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน ลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่างๆ

6.4 ประชาชนมีคุณภาพเป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประโยชน์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ทำให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนให้ง่ายต่อการตรวจสอบ สามารถช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึงและตรงกับสภาพปัญหา เกิดความไว้วางใจของผู้ปกครองและชุมชน

แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาตลอดกระบวนการ โดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครอง (กรมสุขภาพจิต, 2546 ก, หน้า 6) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กระบวนการดำเนินงาน วิธีการ และเครื่องมือของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กรมสุขภาพจิต, 2546 ก, หน้า 7-9)

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ศึกษาข้อมูลจาก	1. ระเบียบสะสม
1.1 ด้านความสามารถ	1. ระเบียบสะสม	2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)
- การเรียน	2. แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)	3. อื่น ๆ เช่น
- ความสามารถอื่น ๆ	3. อื่น ๆ เช่น	- แบบประเมินความฉลาด (EQ)
1.2 ด้านสุขภาพ	- แบบประเมิน	- แบบสัมภาษณ์นักเรียน
- ร่างกาย	ความฉลาด (EQ)	
- จิตใจ พฤติกรรม	- การสัมภาษณ์นักเรียน	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
1.3 ด้านครอบครัว - เศรษฐกิจ - การคุ้มครองนักเรียน	- การสังเกต พฤติกรรมเด็ก - การเยี่ยมบ้านนักเรียน	- แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และการเยี่ยมบ้าน นักเรียน
1.4 ด้านอื่น ๆ	ฯลฯ	- แบบบันทึก การตรวจสอบภาพ ด้วยตนเอง ฯลฯ
2. การคัดกรองนักเรียน	วิเคราะห์ข้อมูลจาก	1. เกณฑ์การคัดกรอง นักเรียน
2.1 กลุ่มปกติ	1. ระเบียบสะสม	2. แบบสรุปผล
2.2 กลุ่มเสี่ยง	2. แบบประเมิน พฤติกรรมเด็ก (SDQ)	การคัดกรอง และช่วยเหลือนักเรียน เป็นรายบุคคล
2.3 กลุ่มมีปัญหา	3. แหล่งข้อมูลอื่น ๆ	3. แบบสรุปผล การคัดกรอง เป็นรายห้อง
3. การส่งเสริมนักเรียน ดำเนินการกับนักเรียน ทุกกลุ่ม	จัดกิจกรรมต่อไปนี้ 1. กิจกรรมโฮมรูม 2. ประชุมผู้ปกครอง ชั้นเรียน 3. กิจกรรมอื่น ๆ ที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสม ในการส่งเสริมนักเรียน ให้มีคุณภาพมากขึ้น	1. แนวทางการจัดกิจกรรม ประชุมโฮมรูมโรงเรียน 2. แนวทางการจัดกิจกรรม ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ของโรงเรียน 3. แบบบันทึก/ สรุป ประเมินผลการดำเนิน กิจกรรม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
4. การป้องกันแก้ไขปัญห จำเป็นอย่างมาก สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ กลุ่มมีปัญหา	1. ให้นักเรียนปรึกษาเบื้องต้น 2. ประสานงานกับ ครูผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อการจัดกิจกรรม สำหรับการป้องกัน และการช่วยเหลือ แก้ไขปัญห ของนักเรียน 2.1 กิจกรรม ในห้องเรียน 2.2 กิจกรรม เสริมหลักสูตร 2.3 กิจกรรมเพื่อน ช่วยเพื่อน 2.4 กิจกรรม ซ่อมเสริม 2.5 กิจกรรมสื่อสาร กับผู้ปกครอง	1. แนวทางการจัดกิจกรรม เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาของนักเรียน 5 กิจกรรม 2. แบบบันทึกสรุปผล การคัดกรองและช่วยเหลือ นักเรียนเป็นรายบุคคล 3. แบบบันทึกรายงานผล การดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. ส่งต่อนักเรียน - ส่งต่อภายใน - ส่งต่อภายนอก	1. บันทึกการส่งต่อนักเรียน ไปยังครูที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือนักเรียน ต่อไป เช่น ครูแนะแนว ครูประจำวิชา ซึ่งเป็น การส่งต่อภายใน 2. บันทึกการส่งต่อนักเรียน ไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก โดยครูแนะแนว หรือฝ่ายปกครอง เป็นผู้ดำเนินการ	1. แบบบันทึกการส่งต่อ ของโรงเรียน 2. แบบรายงานแจ้งผล การช่วยเหลือนักเรียน

สรุปได้ว่า แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอน และวิธีการที่ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อช่วยเหลือในลำดับต่อไป และเป็นความรับผิดชอบของครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา โดยมีการประสานงาน หรือ รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจำแนกตาม ประสิทธิภาพในการทำงาน ขนาดของโรงเรียน และวุฒิการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา คือ

วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของครูที่ปรึกษาของโรงเรียนในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งวุฒิการศึกษามีผลต่อพฤติกรรมการทำงาน ของครูที่ปรึกษาในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน เพราะโรงเรียนมีครูที่ปรึกษา ที่มีความพร้อมในการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ฉันทภักดิ์ แป้นแก้ว (2555, หน้า 59) ได้ศึกษา ผลการเปรียบเทียบปัญหา การบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนเครือข่ายการศึกษากรมหลวงชุมพรฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราดของ เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า วุฒิการศึกษามีอิทธิพลต่อการบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากมีความคิด เจตคติที่แตกต่างกัน

ประสิทธิภาพในการทำงาน

ประสิทธิภาพในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของบุคลากร ตั้งแต่บรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็นประสิทธิภาพ ต่ำกว่า 5 ปี ประสิทธิภาพ ตั้งแต่ 5-10 ปี และประสิทธิภาพ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป การปฏิบัติงานของบุคลากรอาจจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ ในการทำงาน บุคลากรที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ดังนั้น ประสิทธิภาพในการทำงานจึงเป็นตัวแปรที่น่าสนใจ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จุไรรัตน์ เกิดปรากฏ (2557, หน้า ง) ได้ศึกษา ปัญหาการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอพนัสนิคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามประสิทธิภาพ โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมติฐาน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับกับงานวิจัยของ อัญญา พงษ์จันโอ (2554, หน้า 56) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์โดยรวม ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน มีปัญหาการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าครูที่มีประสบการณ์ มากกว่า 20 ปี

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ประสบการณ์ในการทำงานของครู เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ของครูที่ปรึกษาในการปฏิบัติงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน หมายถึง จำนวนนักเรียน โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่มีจำนวนนักเรียน ไม่เกิน 300 คน และ โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป ซึ่งขนาดของโรงเรียนมีผลต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน เพราะแต่ละโรงเรียนมีความพร้อมในการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไปสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554) ได้ศึกษา การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 ครูที่ปรึกษา ที่สังกัดขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยครูที่ปรึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ขนาดของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อ การบริหารดูแลช่วยเหลือนักเรียน การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ปกครอง ความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาในการปฏิบัติงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

วีระ โอบอ้อม (2549) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ้านลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ้านลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา เพชรบุรี เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมและวางแผนดำเนินงาน ด้านการดำเนินงานตามแผน และด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามอยู่ในระดับปานกลาง 2) ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ้านลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ที่มีสถานภาพในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูที่อยู่ประเภทสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน และด้านการประเมินผล ครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน และด้านการนิเทศ กำกับติดตาม ครูที่มองผู้นำมีพฤติกรรมต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการเตรียมและวางแผนการดำเนินงาน และด้านการดำเนินงานตามแผน

ฐานิยา งามศิริ (2553) ได้การศึกษาและเปรียบเทียบ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยจำแนกตามขนาด และที่ตั้งของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 118 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับผกทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งต่อ และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ตามลำดับ 2) ครูที่ปรึกษาที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูที่ปรึกษาที่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่สังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน 3) ครูที่ปรึกษาที่อยู่ในโรงเรียนที่มีที่ตั้งโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูที่ปรึกษาที่มีที่ตั้งโรงเรียนอยู่เขตในเมือง มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่มีที่ตั้งโรงเรียนอยู่เขตนอกเมือง

กิตติศักดิ์ จุลมณฑล (2554) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบ การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 โดยจำแนกตามขนาด และระดับชั้นครูที่ปรึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 205 คน ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการส่งต่อ และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนตามลำดับ 2) ครูที่ปรึกษาที่สังกัดขนาดโรงเรียนต่างกัน มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูที่ปรึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก 3) ครูที่ปรึกษาที่มีระดับชั้นของครูที่ปรึกษาต่างกัน มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

อัมพิกา เอ็นสุข (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียนและด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พิมพ์ชนุตม์ แก้วพรายตา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย
 ได้แก่ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน
 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ 2) การดำเนินงานระบบดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและเกือบทุกด้าน ไม่แตกต่าง
 ยกเว้น ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ แตกต่างกัน
 ในระดับน้อย 3) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์
 ในการทำงาน โดยรวมและเกือบทุกด้าน ไม่แตกต่าง ยกเว้น ด้านการส่งเสริมนักเรียน
 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ แตกต่างกันในระดับน้อย 4) การดำเนินงาน
 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและเกือบทุกด้าน
 ไม่แตกต่าง ยกเว้น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันในระดับน้อย

วลยา เคลื่อนดุทยานกูร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม
 และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การส่งเสริม
 และพัฒนานักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการคัดกรองนักเรียน 2) ปัญหา
 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การรู้จัก
 นักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียนและการป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) ผลการเปรียบเทียบ
 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ และประเภทของโรงเรียน
 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิชัย อินทนาม (2556) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบ ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สระแก้ว เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอำเภอตาพระยา
 จังหวัดสระแก้ว จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน
 ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแล
 ช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย 2) เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) เปรียบเทียบปัญหา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ

จตุพร สิงห์ดา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอวังน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอวังน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ใน ระดับต้องการพัฒนา ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ รับรู้เกี่ยวกับสภาพครอบครัว ของนักเรียน เข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้อง และรับรู้เกี่ยวกับสถานะทางเศรษฐกิจ ของนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเบื้องต้น ศึกษาสาเหตุ ของปัญหาอย่างครบถ้วน และการเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง ด้านการคัดกรองนักเรียน คือ วิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนครบทุกด้านตามแนวทางการคัดกรองนักเรียน แบบคัดกรองมีการกำหนด เกณฑ์ความรุนแรงอย่างชัดเจน เพื่อใช้ในการแบ่งกลุ่มและแบบคัดกรองมีการกำหนดเกณฑ์ความถี่ ของพฤติกรรมอย่างชัดเจน เพื่อใช้ในการแบ่งกลุ่ม ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน คือ จัดกิจกรรมหรือวางแผนป้องกันไม่ให้นักเรียนกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ช่วยเหลือ ให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องตามที่สังคมคาดหวัง และจัดกิจกรรมหรือวางแผนป้องกัน ไม่ให้นักเรียนกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มมีปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน คือ การส่งต่อนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่งต่อภายในตามสภาพปัญหาของเด็ก และติดตามผลการแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างต่อเนื่อง ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา ภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครู คือ ครูที่ปรึกษาควรรับรู้ เกี่ยวกับสภาพครอบครัวของนักเรียน เข้าใจพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกได้ถูกต้อง และรับรู้ เกี่ยวกับสถานะเศรษฐกิจของนักเรียน

อุษณี วิบูลยาคม (2557) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทুমมาวาส ตำบลพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทুমมาวาส ตำบลพนัสนิคม

อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทুমมาวาส ตำบลพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ภูมิฐานะ และอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

งานวิจัยต่างประเทศ

บีดาต (Bedard, 1964, p. 338) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การวางแผนนโยบายด้านวินัยของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐแคลิฟอร์เนีย 12 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า ในโรงเรียนส่วนใหญ่ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดนโยบายทางวินัยนักเรียน โดยอาศัยผลของการประชุม เพื่อหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เป็นแนวทาง

ไซส์ (Siebs, 1999) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลเกี่ยวกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในการออกแบบโปรแกรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อป้องกันการลาออกของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแถบชานเมือง ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ทศนคติในเรื่องประโยชน์ของโปรแกรมเพื่อเป็นการป้องกันการลาออกของนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เข้าร่วมการวิจัย 72 คน ซึ่งเข้าร่วมในโปรแกรม REACH จากปี ค.ศ. 1994-1998 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถประสบความสำเร็จโดยมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น สามารถเพิ่มระดับเกรดเฉลี่ยให้สูงขึ้น เพิ่มความเอาใจใส่ในการเรียนมากขึ้น ได้รับการยอมรับนับถือมากขึ้น มีการพัฒนาความสนใจมาสู่การเรียน พัฒนาวิสัยทัศน์ในอนาคตของตนเอง และที่สำคัญคือมีโอกาสมากขึ้น ในการจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลังจากที่ได้เข้าร่วมใน โปรแกรม REACH

หยวน (Yuen, 2001) ได้ศึกษาเรื่อง ความเชื่อในการบริหารงานแนะแนว และให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพของครูแนะแนวในฮ่องกง ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ทศนคติของครูแนะแนวในเรื่องเกี่ยวกับองค์ประกอบของการปฏิบัติงานด้านการแนะแนวและให้คำปรึกษาภายในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูแนะแนวในฮ่องกง โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) ผลการวิจัยพบว่า ครูแนะแนวแสดงความคิดเห็นว่า ความคาดหวังในผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น การให้บริการแนะแนวด้วยความเข้าใจ กระบวนการบริหารงานโรงเรียนในภาพรวม คุณภาพของบุคลากร และความเชื่อในด้านบวกเกี่ยวกับงานแนะแนวและให้คำปรึกษาภายในโรงเรียน คือ องค์ประกอบสำคัญของงานแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ และทศนคติที่มีต่องานแนะแนวและให้คำปรึกษาของครูแนะแนว คือ ตัวทำนายระดับความท้อแท้ การสูญเสียความเป็นตัวของตัวเองและโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสำเร็จของบุคลากรได้อย่างมีนัยสำคัญ

ดอบิซล์ (Dobizl, 2002) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเข้าใจต่อวัยเสี่ยงของเยาวชนและการจัดโปรแกรมที่จะช่วยให้พวกเขาประสบความสำเร็จในการอยู่ในโรงเรียน พบว่า ปัญหาการเพิ่มจำนวน

ที่มากขึ้นของนักเรียนที่ลาออกจากโรงเรียนมีผลกระทบต่อสังคม ตามความเป็นจริงแล้วเยาวชนเหล่านี้ต้องการเอาใจใส่ สามารถเรียนได้และปรารถนาให้ผู้ใหญ่ทั้งหลายยินดีที่พยายามทำความเข้าใจพวกเขาและให้พวกเขาเป็นที่ยอมรับและคอยแนะนำเมื่อพวกเขาต้องการ ถ้าคนใดคนหนึ่งอดกลั้นและดูแลให้ลึกซึ้งพอ พวกเขาจะมีความเข้าใจต่อคำว่าอย่ายอมแพ้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ทั้งงานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นปัญหานั้น ในส่วน of นักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่ละเลยบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ที่ต้องอบรมสั่งสอนในทางที่ถูก และครูซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษาจะต้องทำความเข้าใจ กระบวนการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ได้เต็มตามศักยภาพ และมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มุ่งศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 จำนวน 6 โรงเรียน ประชากรจำนวนทั้งหมด 132 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2559 โดยใช้ตารางแสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 111 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) กำหนดขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์การสุ่มดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง	32	31
2. โรงเรียนขนาดใหญ่	100	80
รวม	132	111

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 46 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล จำนวน 11 ข้อ
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา จำนวน 9 ข้อ
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaire)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน

2. สร้างแบบสอบถามโดยผู้วิจัยพัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือของ กาญจนา บุญเคน (2554, หน้า 109-115) ของ ดวงใจ หอมหวล (2555, หน้า 78-82) ของ วิจิตร วงเวียน (2557, หน้า 119-125) และของ ศิริรัตน์ พักโพธิ์เย็น (2557, หน้า 81-85)

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อพิจารณา ปรับปรุงแก้ไข และให้ความเห็นชอบ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายนามดังต่อไปนี้

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.2 ดร.สมุทรา ชำนาญ อาจารย์ประจำ

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

5.3 ว่าที่เรือตรี ธนพงศ์ บุญวาที ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองมะขาม

6. เสนอเครื่องมือการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิต่อที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปสอบถามเพื่อการทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ปรึกษา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทราด เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้

6.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ใช้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .23-.61

6.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ใช้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

7. แบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาปรับปรุงแก้ไขและให้ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ตรวจสอบครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. โดยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยัง ผู้อำนวยการ โรงเรียนในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่กำหนดไว้
2. นำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสืออนุญาตส่งถึงสถานศึกษา เพื่อขอ ความอนุเคราะห์ครูที่ปรึกษาในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลครูที่ปรึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 111 ฉบับ และเก็บรวบรวมกลับคืนมาครบตามจำนวน คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อดำเนินการจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. คัดเลือกและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละหรือความถี่ นำเสนอ ในรูปตารางและความเรียง
3. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามขนาดโรงเรียน และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe test)

3. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ
(Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

t แทน การทดสอบค่าที (t -test)

p แทน ค่าความน่าจะเป็น

F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F -distribution)

SS แทน ผลรวมของคะแนน เบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง

df แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

MS แทน ค่าความแปรปรวน

* แทน ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์กัทธรรพพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใช้ความถี่ (Frequency)
และร้อยละ (Percentage)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูในศูนย์กัทธรรพพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์
ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตารางที่ 3 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูในศูนย์กัทธรรพพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ
ขนาดของโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	68	61.26
2. สูงกว่าปริญญาตรี	43	38.74
รวม	111	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1. ต่ำกว่า 5 ปี	44	39.64
2. 5-10 ปี	43	38.74
3. มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	24	21.62
รวม	111	100.00
ขนาดของโรงเรียน		
1. โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง	31	27.93
2. โรงเรียนขนาดใหญ่	80	72.07
รวม	111	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 61.26 และมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 38.74 ส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 39.64 มีประสบการณ์ ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 38.74 และมีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 21.62 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 72.07 และปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 27.93

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ดังตารางที่ 4 - 9

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.81	0.66	มาก	5
2. การคัดกรองนักเรียน	4.11	0.68	มาก	2
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.07	0.76	มาก	3
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.99	0.79	มาก	4
5. การส่งต่อนักเรียน	4.18	0.72	มาก	1
รวม	4.03	0.72	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของครูในศูนย์กัททรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	n = 111			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียน เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง	4.30	0.78	มาก	1
2. ความชัดเจนของข้อมูลในระเบียบสะสม ของนักเรียนรายบุคคล	3.46	0.75	ปานกลาง	9
3. ความเป็นจริงของข้อมูลที่ได้จาก แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)	3.76	0.53	มาก	7
4. ความสะดวกในการใช้แบบประเมิน พฤติกรรม (SDQ)	3.43	0.64	ปานกลาง	11
5. ความร่วมมือของผู้ปกครอง ในการให้ข้อมูลนักเรียน	4.04	0.60	มาก	3
6. ความสะดวกในการเดินทางเยี่ยมบ้าน นักเรียนของครูที่ปรึกษา	3.92	0.73	มาก	5
7. ความหลากหลายของเครื่องมือทำให้ การเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีความสมบูรณ์	4.13	0.69	มาก	2
8. ความหลากหลายของวิธีการที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคล	3.44	0.58	ปานกลาง	10
9. ความร่วมมือของนักเรียนในการให้ข้อมูล กับโรงเรียนหรือครูที่ปรึกษา	3.79	0.74	มาก	6
10. ข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียน แต่ละบุคคล	3.66	0.55	มาก	8
11. การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้สะดวกรวดเร็ว	4.01	0.68	มาก	4
รวม	3.81	0.66	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ความชัดเจนของข้อมูล ในระเบียบสะสมของนักเรียนรายบุคคลความหลากหลายของวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียนเป็นรายบุคคลและความสะดวกในการใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) อยู่ใน ระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำระเบียบสะสมของ นักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ความหลากหลายของเครื่องมือทำให้การเก็บข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคลมีความสมบูรณ์ และความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ความสะดวกในการใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการคัดกรองนักเรียน

ด้านการคัดกรองนักเรียน	<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ความเป็นมาตรฐาน ของเกณฑ์ การแบ่งกลุ่มนักเรียนในการเรียน	3.84	0.61	มาก	7
2. ความชัดเจนของตัวชี้วัดที่ใช้เป็นเกณฑ์ ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	3.95	0.77	มาก	6
3. การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	3.80	0.57	มาก	8
4. ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	4.30	0.60	มาก	3
5. การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียน ของครูที่ปรึกษา	4.32	0.73	มาก	2
6. ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์ พฤติกรรมนักเรียนเพื่อการแบ่งกลุ่ม นักเรียน	4.48	0.74	มาก	1
7. การทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับ จุดประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน	3.97	0.67	มาก	5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านการคัดกรองนักเรียน	<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
8. การรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน ที่เพียงพอใช้ในการคัดกรองนักเรียน ได้อย่างถูกต้อง	4.25	0.76	มาก	4
รวม	4.11	0.68	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดด้านการคัดกรองนักเรียน
โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนเพื่อการแบ่งกลุ่มนักเรียน การรักษาความลับ
ผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา และความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน
ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่ง
กลุ่มนักเรียน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ด้านการส่งเสริมนักเรียน	<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การจัดกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ นักเรียนในทุกด้าน	4.39	0.58	มาก	2
2. การจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลาย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.14	0.54	มาก	5
3. ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริม กับความต้องการของนักเรียน	3.89	0.69	มาก	6

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านการส่งเสริมนักเรียน	n = 111			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
4. ความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมส่งเสริม นักเรียนของโรงเรียน	3.58	1.01	มาก	8
5. การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน	3.59	0.98	มาก	7
6. ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุม ร่วมกับโรงเรียนเพื่อหาแนวทาง ในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน	4.18	0.94	มาก	4
7. ความสอดคล้องระหว่างนโยบายของ โรงเรียนในการพัฒนานักเรียนกับ แนวทางการจัดกิจกรรมก่อนเรียน	4.44	0.67	มาก	1
8. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียนอย่างหลากหลายทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน	4.32	0.70	มาก	3
รวม	4.07	0.76	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมนักเรียน
โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
ความสอดคล้องระหว่างนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนกับแนวทางการจัดกิจกรรม
ก่อนเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในทุกด้าน และการจัดกิจกรรม
ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนของโรงเรียน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ทักทายการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา	4.05	0.82	มาก	3
2. ความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา	3.89	0.73	มาก	7
3. ความศรัทธาเชื่อถือของนักเรียนต่อครูที่ปรึกษา	3.86	0.78	มาก	8
4. การอุทิศตนในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนของครูที่ปรึกษา	3.69	0.72	มาก	9
5. สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน	4.22	0.73	มาก	2
6. การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการป้องกันนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	4.22	0.68	มาก	1
7. การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	3.95	0.98	มาก	6
8. การให้ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในการป้องกันและการแก้ปัญหาให้นักเรียน	4.04	0.83	มาก	4
9. การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน	3.99	0.80	มาก	5
รวม	3.99	0.79	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการป้องกันนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน และทักทายการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การอุทิศตนในการแก้ปัญหาให้นักเรียนของครูที่ปรึกษา

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการส่งต่อนักเรียน

ด้านการส่งต่อนักเรียน	<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไข ปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อนักเรียน	4.19	0.61	มาก	5
2. ความชัดเจนของข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ การช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือ ก่อนการส่งต่อนักเรียน	4.05	0.73	มาก	7
3. การประสานงานการส่งต่อระหว่างโรงเรียน กับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ	3.54	0.96	มาก	10
4. การบันทึกการส่งต่อนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร	4.03	0.90	มาก	8
5. ความร่วมมือระหว่างครูและบุคลากรทุกฝ่าย ให้ความร่วมมือในการส่งต่อเพื่อช่วยเหลือ นักเรียน	3.88	0.50	มาก	9
6. การติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ	4.13	0.82	มาก	6
7. การสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจ เหตุผลของการส่งต่อนักเรียน	4.59	0.56	มากที่สุด	1
8. นักเรียนมีความพร้อมกับความช่วยเหลือ จากครูที่ปรึกษาและบุคคลอื่น	4.47	0.72	มาก	3

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ด้านการส่งต่อนักเรียน	n = 111			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
9. การดำเนินงานมีแบบบันทึกการส่งต่อ หรือแบบประสานงานขอความร่วมมือ จากผู้เกี่ยวข้อง	4.41	0.71	มาก	4
10. ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน ในการส่งต่อนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	4.55	0.64	มากที่สุด	2
รวม	4.18	0.72	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งต่อนักเรียน
โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น การสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจเหตุผล
ของการส่งต่อนักเรียนและผู้บริหาร โรงเรียนให้การสนับสนุนในการส่งต่อนักเรียนเพื่อช่วยเหลือ
นักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การสื่อสาร
กับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจเหตุผลของการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุน
ในการส่งต่อนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน และนักเรียนมีความพร้อมกับความช่วยเหลือจากครู
ที่ปรึกษาและบุคคลอื่น ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การประสานงานการส่งต่อระหว่างโรงเรียนกับ
หน่วยงานอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม
วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน ดังตารางที่ 10-16

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ปริญญาตรี <i>n</i> = 111				สูงกว่าปริญญาตรี <i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
	1. การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	3.80	0.20	มาก	5	3.82	0.23	มาก
2. การคัดกรองนักเรียน	4.15	0.30	มาก	2	4.06	0.30	มาก	2
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.08	0.24	มาก	3	4.04	0.26	มาก	3
4. การป้องกันและแก้ไข ปัญหา	3.99	0.27	มาก	4	3.99	0.26	มาก	4
5. การส่งต่อนักเรียน	4.15	0.29	มาก	1	4.23	0.31	มาก	1
รวม	4.04	0.11	มาก		4.03	0.13	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ดังนี้

ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี มีปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน และการส่งเสริมนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่มีวุฒิปริญญาสูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน และการส่งเสริมนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
 ในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>n</i> = 111		<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.80	0.20	3.82	0.23	-0.42	.67
2. การคัดกรองนักเรียน	4.15	0.30	4.06	0.30	1.47	.15
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.08	0.24	4.04	0.26	0.91	.37
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.99	0.27	3.99	0.26	-0.15	.88
5. การส่งต่อนักเรียน	4.15	0.29	4.23	0.31	-1.31	.19
รวม	4.04	0.11	4.03	0.13	0.25	.80

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
 ในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา
 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ต่ำกว่า 5 ปี				5 - 10 ปี				มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป			
	<i>n</i> = 111				<i>n</i> = 111				<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.79	0.19	มาก	5	3.83	0.24	มาก	5	3.81	0.21	มาก	5
2. การคัดกรองนักเรียน	4.17	0.29	มาก	1	4.03	0.30	มาก	3	4.15	0.31	มาก	3
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.00	0.25	มาก	3	4.08	0.23	มาก	2	4.17	0.25	มาก	2
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.99	0.27	มาก	4	3.98	0.26	มาก	4	3.99	0.27	มาก	4
5. การส่งต่อนักเรียน	4.17	0.31	มาก	2	4.17	0.28	มาก	1	4.23	0.30	มาก	1
รวม	4.03	0.13	มาก		4.02	0.11	มาก		4.07	0.11	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์
ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน และการส่งเสริมนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี มีปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่
การส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน และการคัดกรองนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การรู้จัก
นักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีปัญหาการบริหารระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
3 อันดับแรก ได้แก่ การส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน และการคัดกรองนักเรียน
ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งข้อมูล	df	SS	MS	F	p
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.34	0.02	0.37	.69
	ภายในกลุ่ม	108	4.97	0.05		
	รวม	110	5.00			
2. การคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.48	0.24	2.69	.07
	ภายในกลุ่ม	108	9.60	0.09		
	รวม	110	10.08			
3. การส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.45	0.22	3.81*	.03
	ภายในกลุ่ม	108	6.30	0.06		
	รวม	110	6.74			
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.01	0.00	0.03	.97
	ภายในกลุ่ม	108	7.74	0.07		
	รวม	110	7.74			
5. การส่งต่อนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.06	0.03	0.35	.70
	ภายในกลุ่ม	108	9.67	0.09		
	รวม	110	9.73			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.04	0.02	1.49	.23
	ภายในกลุ่ม	108	1.49	0.01		
	รวม	110	1.53			

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดราดจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการส่งเสริมนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูในศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ประสบการณ์ในการทำงาน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
		4.00	4.08	4.17
ต่ำกว่า 5 ปี	4.00	-	0.08	0.17*
5-10 ปี	4.08		-	0.09
มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป	4.17			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมนักเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์
ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
โดยครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไป มีปัญหาการบริหารระบบดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนมากกว่าครูที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก				โรงเรียนขนาดใหญ่			
	และขนาดกลาง							
	<i>n</i> = 111							
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การรู้จักนักเรียน								
เป็นรายบุคคล	3.89	0.21	มาก	5	3.78	0.21	มาก	5
2. การคัดกรองนักเรียน	4.19	0.29	มาก	1	4.09	0.30	มาก	2
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.08	0.21	มาก	3	4.06	0.26	มาก	3
4. การป้องกัน								
และแก้ไขปัญหา	3.95	0.22	มาก	4	4.00	0.28	มาก	4
5. การส่งต่อนักเรียน	4.13	0.30	มาก	2	4.20	0.30	มาก	1
รวม	4.05	0.09	มาก		4.03	0.13	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้

ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อนักเรียน และการส่งเสริมนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน และการส่งเสริมนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง				<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>n</i> = 111		<i>n</i> = 111			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.89	0.21	3.78	0.21	2.61*	.01
2. การคัดกรองนักเรียน	4.19	0.29	4.09	0.30	1.57	.12
3. การส่งเสริมนักเรียน	4.08	0.21	4.06	0.26	0.23	.81
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.95	0.22	4.00	0.28	-0.90	.37
5. การส่งต่อนักเรียน	4.13	0.30	4.20	0.30	-1.14	.26
รวม	4.05	0.09	4.03	0.13	0.98	.33

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาด
ของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการรู้จัก
นักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จากความคิดเห็น
ของครูที่ปรึกษาแต่ละด้าน ดังตารางที่ 17-21

ตารางที่ 17 แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล

แนวทางพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. การออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในทุกภาคเรียน เพื่อดูสภาพแวดล้อมในครอบครัวและรอบ ๆ บ้าน สอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองให้รู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้น	15	13.51	1
2. โรงเรียนจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วมเพื่อการละลาย พฤติกรรม	5	4.50	5
3. ครูที่ปรึกษาควรรู้จักนักเรียนให้มากขึ้นกว่านี้	6	5.40	4
4. โรงเรียนควรเปิดโอกาสรับฟังปัญหาของนักเรียน	7	6.31	3
5. โรงเรียนมีข้อมูลที่เป็นจริงในการวิเคราะห์ข้อมูล ของนักเรียน	8	7.21	2
รวม	41	36.94	

จากตารางที่ 17 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการรู้จักนักเรียน
เป็นรายบุคคล เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การออกเยี่ยมบ้านนักเรียน
ในทุกภาคเรียน เพื่อดูสภาพแวดล้อมในครอบครัวและรอบ ๆ บ้าน สอบถามข้อมูลจากผู้ปกครอง
ให้รู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้น โรงเรียนมีข้อมูลที่เป็นจริงในการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน และ
โรงเรียนควรเปิดโอกาสรับฟังปัญหาของนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรม
ให้เด็กมีส่วนร่วมเพื่อการละลายพฤติกรรม

ตารางที่ 18 แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทบูรพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการคัดกรองนักเรียน

แนวทางพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ใช้เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนที่เป็นรูปแบบที่เข้าใจง่าย ตรงกับสภาพความเป็นจริง	9	8.11	1
2. โรงเรียนควรมีผู้ที่มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญ ในการคัดกรองนักเรียน	5	4.50	3
3. โรงเรียนให้ความสำคัญในการคัดกรองนักเรียน เพื่อใช้ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	3	2.70	5
4. การคัดกรองควรพิจารณาข้อมูลนักเรียนในหลาย ๆ ด้าน	4	3.60	4
5. ความร่วมมือของผู้ปกครองในการคัดกรองนักเรียน	6	5.41	2
รวม	27	24.32	

จากตารางที่ 18 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการคัดกรองนักเรียน
เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ใช้เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนที่เป็นรูปแบบ
ที่เข้าใจง่าย ตรงกับสภาพความเป็นจริง ความร่วมมือของผู้ปกครองในการคัดกรองนักเรียน
และโรงเรียนควรมีผู้ที่มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญในการคัดกรองนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย
ได้แก่ โรงเรียนให้ความสำคัญในการคัดกรองนักเรียนเพื่อใช้ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน

ตารางที่ 19 แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมนักเรียน

แนวทางพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย	5	4.50	3
2. ครูมีวิธีการหรือรูปแบบการพัฒนานักเรียน ให้อยู่ในกลุ่มปกติ	3	2.70	4
3. โรงเรียนจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนในทุกด้าน ตรงตามความต้องการและความสามารถ	14	12.61	1
4. โรงเรียนกับหน่วยงานภายนอกร่วมมือกันส่งเสริม นักเรียนตามความสามารถ	7	6.30	2
รวม	29	26.13	

จากตารางที่ 19 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมนักเรียน
เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียน
ในทุกด้านตรงตามความต้องการและความสามารถ โรงเรียนกับหน่วยงานภายนอกร่วมมือกัน
ส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ และครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย
ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูมีวิธีการหรือรูปแบบการพัฒนานักเรียนให้อยู่ในกลุ่มปกติ

ตารางที่ 20 แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

แนวทางพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ครูที่ปรึกษาควรร่วมมือกับชุมชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา	4	3.60	4
2. การร่วมมือกันของทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา เพื่อป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ของนักเรียน	17	15.32	1
3. ครูที่ปรึกษามีกระบวนการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม	5	4.50	3
4. ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทำความเข้าใจร่วมกัน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา	9	8.10	2
รวม	35	31.53	-

จากตารางที่ 20 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การร่วมมือกันของทุกฝ่าย
ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของนักเรียน
ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทำความเข้าใจร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และครูที่ปรึกษา
มีกระบวนการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูที่ปรึกษาควรร่วมมือกับชุมชน
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 21 แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งต่อนักเรียน

แนวทางพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ครูที่ปรึกษาทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียน	5	4.50	3
2. ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลที่ถูกต้องในการส่งต่อนักเรียน	4	3.60	4
3. มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งต่อนักเรียน	8	7.20	2
4. ตระหนักในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างจริงจังและมีการติดตามส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	13	11.71	1
รวม	30	27.03	

จากตารางที่ 21 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งต่อนักเรียนเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ตระหนักในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างจริงจังและมีการติดตามส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งต่อนักเรียน และครูที่ปรึกษาทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียน ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ครูที่ปรึกษาควรมีข้อมูลที่ถูกต้องในการส่งต่อนักเรียน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปรึกษาในโรงเรียนศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 111 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Kregcie and Morgan (1970, pp. 607-610) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) กำหนดขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์การสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 46 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .23-.61 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe test)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปผลได้ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาและการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำระเบียบสนทนาของนักเรียน เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ความหลากหลายของเครื่องมือทำให้การเก็บข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคลมีความสมบูรณ์ และความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียน

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน

เพื่อการแบ่งกลุ่มนักเรียน การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา และความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน

1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนา นักเรียนกับแนวทางการจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ นักเรียนในทุกด้าน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างหลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการ ป้องกันนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน และทักษะการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจเหตุผลของ การส่งต่อนักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนให้การสนับสนุนในการส่งต่อนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน และนักเรียนมีความพร้อมกับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคคลอื่น

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู ในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

2.1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาการบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการส่งเสริม นักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาการบริหารระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในทุกภาคเรียนเพื่อดูแลสุขภาพแวดล้อมในครอบครัวและรอบ ๆ บ้าน

สอบถามข้อมูลจากผู้ปกครองให้รู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้น โรงเรียนมีข้อมูลที่เป็นจริงในการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน และโรงเรียนควรเปิดโอกาสรับฟังปัญหาของนักเรียน

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน เรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ใช้เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนที่เป็นรูปแบบที่เข้าใจง่าย ตรงกับสภาพความเป็นจริง ความร่วมมือของผู้ปกครองในการคัดกรองนักเรียน และโรงเรียนควรมีผู้ที่มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญในการคัดกรองนักเรียน

3.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียนเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ โรงเรียนจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนในทุกด้าน ตรงตามความต้องการและความสามารถ โรงเรียนกับหน่วยงานภายนอกร่วมมือกันส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ และครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่หลากหลาย

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การร่วมมือกันของทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของนักเรียน ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองทำความเข้าใจร่วมกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และครูที่ปรึกษามีกระบวนการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียนเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ตระหนักในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างจริงจังและมีการติดตามส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งต่อนักเรียน และครูที่ปรึกษาทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการส่งต่อนักเรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า

1. ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การส่งต่อนักเรียน การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการทำให้ไม่ทราบขั้นตอนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะ ด้านการส่งต่อนักเรียนขาดการสนับสนุนจากครูเพื่อช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 3) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน โดยวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ

และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวน สุขเจริญ (2553, หน้า 48) ที่ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ฤทธิรงค์ (2556, หน้า 57) ที่ได้ศึกษา การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ ลังกา (2555, หน้า 89) ที่ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ความหลากหลายของเครื่องมือทำให้การเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความสมบูรณ์ และความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ครูขาดการจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบกับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลไม่เป็นมาตรฐานและไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง กรมสุขภาพจิต (2546 ก, หน้า 10) ที่กล่าวว่า นักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ที่ เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม การป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียน ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึก หรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหา นักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิด ข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือการเกิดได้น้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน มูลศรีศรี (2553, หน้า 48) ที่กล่าวว่า การรู้จักข้อมูลนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ครูประจำชั้นจึงควรมีวิธีการที่หลากหลายในการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อเป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างถูกต้อง ความสะดวกในการเยี่ยมบ้านนักเรียนและการจัดสรรเวลาในการเยี่ยมบ้านนักเรียน เนื่องจากครูประจำชั้นมีภาระงานสอนมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิเดช สุขอ้วน (2558,

หน้า 64) ที่กล่าวว่า ครูสามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและโรงเรียนมีการดำเนินการให้ครูสร้างความสัมพันธ์ภาพอันดีกับนักเรียนจนนักเรียนเกิดความไว้วางใจและเชื่อมั่นและศรัทธา มีการวิเคราะห์ข้อมูลความถูกต้องที่ได้รับจากนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ตลอดจนสร้างแบบประเมินนักเรียนเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนรายบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรี โปธิ์สำนัก (2550, หน้า 50) ที่ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ แมนพงษ์ กิจจานนท์ (2556, หน้า 82) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียนโดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียน เพื่อการแบ่งกลุ่มนักเรียน การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา และความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูขาดเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานในการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนในการคัดกรอง ซึ่งในโรงเรียนยังขาดครูที่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ มินตรา ขอเชื้อกลาง (2557, หน้า 69) กล่าวว่า การวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนนั้นต้องมีเครื่องมือมาตรฐานและครูประจำชั้นจำเป็นต้องมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมดังกล่าว จึงจะทำให้ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนการแบ่งกลุ่มมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งทางนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูลที่แท้จริง เพราะผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือก็จะทำให้เกิดปัญหาในการคัดกรองนักเรียนได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังสนา ลิตดา (2557, หน้า 79) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียนโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนา นักเรียนกับแนวทางการจัดกิจกรรมก่อนเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ในทุกด้าน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างหลากหลาย ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนของครู ไม่สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนยังขาดความต่อเนื่อง ของการทำกิจกรรมจึงเกิดการปล่อยปละละเลยในการส่งเสริมนักเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี พันธูตา (2557, หน้า 86) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในอำเภอผาขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในอำเภอผาขาว สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการ ป้องกันนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน และทักษะการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ภาระงานของครูมีมาก จึงไม่มีเวลา ในการร่วมกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา และการให้คำปรึกษากับนักเรียนเมื่อนักเรียน เกิดปัญหาที่ต้องการแก้ไขปัญหา ส่งผลให้ความสัมพันธ์ภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน เกิดปัญหาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณวัฒน์ สีหอม (2556, หน้า 100) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษา เบื้องต้น กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน การสื่อสารกับผู้ปกครอง กิจกรรมซ่อมเสริม กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ของนักเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย กุณแสน (2556, หน้า 86) ที่ได้ศึกษา สภาพ การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ด้านการป้องกัน และแก้ไข้ปัญหา อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียนโดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจเหตุผล ของการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนให้การสนับสนุนในการส่งต่อนักเรียนเพื่อช่วยเหลือ นักเรียน และนักเรียนมีความพร้อมกับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคคลอื่น

ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ครูที่ปรึกษามีเวลาน้อยในการกำกับติดตามนักเรียนทำให้การส่งต่อเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่องและขาดการสนับสนุนในการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริรัตน์ พักโพธิ์เย็น (2557, หน้า 60) ที่ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนวัดสุทธาวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนวัดสุทธาวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการส่งต่อนักเรียนอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู

ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู

ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่เป็นระบบ และไม่เป็นขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวีชัย กุณแสน (2556, หน้า 60) ที่ได้ศึกษา สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ รายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และครูที่ปรึกษาที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของพรนภา หลานวงษ์ (2559, หน้า 74) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นประถมศึกษา กลุ่ม โรงเรียนศรีราชา 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู

ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนมีการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนในระดับน้อย และการไม่มีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่ปรึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน มูลศรีศรี (2553, หน้า 50) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณรงค์ ถังกา (2555, หน้า 95) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว ระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวน สุขเจริญ (2553, หน้า 67) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี ขึ้นไปไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากมีภาระงานที่ต้องปฏิบัติมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย กุณแสน (2556, หน้า 88) ได้ศึกษา สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการส่งเสริมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู

ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาด โรงเรียนพบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการทำงานที่เป็นระบบ มีวิธีการและข้อมูล

ในการดำเนินงาน ทั้งนี้รวมถึงความพร้อมของบุคลากรในการช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมกฤษ ทองนพคุณ (2556, หน้า 80) ได้ศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเมืองมัธยมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเมืองมัธยมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก สภาพพื้นที่ของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง อยู่ในที่มีความห่างไกล และการเดินทางเกิดความยากลำบากทำให้การรู้จักนักเรียนรายบุคคลมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในชุมชน มีการเดินทางได้สะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มินตรา ขอเชื้อกลาง (2557, หน้า 66) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3.1 ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีนโยบายการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในทุกภาคเรียน เพื่อดูสภาพแวดล้อมในครอบครัวและรอบ ๆ บ้าน สอบถามข้อมูลจากผู้ปกครอง ให้รู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การเยี่ยมบ้านนักเรียนยังมีน้อยและการปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจนไม่เป็นไปตามแบบแผนที่เป็นระบบ เพื่อหาแนวทางในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ พักโพธิ์เย็น (2557, หน้า 62) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในวัดสุทธาวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กล่าวว่า โรงเรียนจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียน โรงเรียนหาวิธีการให้ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรใช้เกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนที่เป็นรูปแบบที่เข้าใจง่าย ตรงกับสภาพความเป็นจริง ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การคัดกรองนักเรียนจำเป็นต้องมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ เป็นขั้นตอน สามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ

นิรุทธ์ มาตย์ไตร (2557, หน้า 84) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนให้มีตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน การคัดกรองนักเรียนควรพิจารณาจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน และครูควรเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ

3.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนในทุกด้านตรงตามความต้องการและความสามารถของนักเรียนรวมถึงการจัดกิจกรรมโฮมรูมในการให้ความรู้และความเข้าใจที่ตรงกันของครูที่ปรึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้ต้องเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของอรนุช พันธุ์สอาด (2556, หน้า 77) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีกิจกรรมรูปแบบหลากหลาย มีการเรียนเรียนนอกห้องเรียน จัดวิทยากรภายนอกมาช่วยเสริมความรู้ให้นักเรียนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรงเรียนควรจัดหาแนวทางพัฒนา วิธีการและความร่วมมือของทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกเพื่อป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของนักเรียนรวมถึงการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากการงานสอนของครูมีมาก จึงไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาหรือการร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับนักเรียนน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิตา ภาชนะ โน (2556, หน้า 73) ครูควรสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นในตัวเด็กนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสม จัดแบ่งเวลาพบปะพูดคุยกับนักเรียนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กยังขาดความศรัทธาในตัวครูที่ปรึกษา ไม่กล้าที่จะระบายอารมณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ให้ครูที่ปรึกษาฟัง เพราะกลัวความลับจะถูกเปิดเผย ครูต้องมีเทคนิคการถ่ายทอด การจัดกิจกรรมที่จะทำให้แก่เด็กเพื่อที่ว่าเด็กจะได้เกิดความสนใจและร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่และครูควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กให้ได้มากที่สุด มีการจัดกิจกรรมในห้องเรียนและกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนและเพิ่มการสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างจริงจังมากกว่าเดิมเพื่อการหาวิธีช่วยเหลือนักเรียน

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ครูควรตระหนักในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างจริงจัง ซึ่งก่อนการส่งต่อนักเรียนครูที่ปรึกษาพยายามในการแก้ปัญหา ก่อนการส่งต่อ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเมื่อมีการส่งต่อครูที่ปรึกษาจะต้องมีการกำกับ ติดตามส่งต่อนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตร วงเวียน (2557, หน้า 106) กล่าวว่า ควรมีการทำงานอย่างเป็นระบบมีการวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลอย่างชัดเจนมีวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อ กล่าวคือ เมื่อเกิดปัญหาขึ้นควรมีการส่งต่อภายในโรงเรียนก่อน ควรมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อติดตามและประเมินผลถ้าไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ควรส่งต่อให้หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องโดยเร็วที่สุดไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับความช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นรายบุคคลครูที่ปรึกษาควรมีการจัดทำระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง โดยมีการใช้เครื่องมืออย่างหลากหลาย เพื่อให้มีการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างสมบูรณ์
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนเพื่อการแบ่งกลุ่มนักเรียนให้ถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูลเพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียน
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรมีนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนกับแนวทางการจัดกิจกรรมก่อนนักเรียน เพื่อการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาครูที่ปรึกษาควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการป้องกันนักเรียน นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาตามความเหมาะสม เพื่อสัมพันธ์ภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน
5. ด้านการส่งต่อนักเรียนครูที่ปรึกษาควรสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจเหตุผลของการส่งต่อนักเรียน และผู้บริหาร โรงเรียนควรให้การสนับสนุนในการส่งต่อนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งต่อนักเรียน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2546 ก). *คู่มือครูระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กรมสุขภาพจิต. (2546 ข). *คู่มือการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กัญญา แสงเจริญโรจน์. (2553). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองมะปริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กาญจนา บุญเคน. (2554). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิตติศักดิ์ จุลมณฑล. (2554). *การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโว้งเขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คมกฤษ ทองนพคุณ. (2556). *ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเมืองมัธยมศึกษา การศึกษาภาคบังคับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จตุพร สิงห์ดา. (2557). *สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอวังน้ำเย็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- จักรี โพธิ์สำนัก. (2550). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฑาภรณ์ นาถประวัตติ. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชวน สุขเจริญ. (2553). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยณรงค์ ลังกา. (2555). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา และครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฐานิยา งามศิริ. (2553). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณปภัช รุ่งโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณชนกศักดิ์ แป้นแก้ว. (2555). สภาพและปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเครือข่าย การศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงใจ หอมหวล. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ธวัชชัย กุณเสณ. (2556). สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา
โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 6. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรุตต์ มาตย์ไทร. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูที่ปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 7. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญมา นาคะวะรังค์. (2549). การศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มีปัญหาทางสังคมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรวัตร ลีหอม. (2556). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา
กลุ่มเครือข่ายเขม โปธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรนภา หลานวงษ์. (2559). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูประจำชั้นประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรี พันธุดา. (2557). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอผาขาว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิมพ์ชนุดม แก้วพรายดา. (2556). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภูมิเดช สุขอ้วน. (2558). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มินตรา ขอเชื้อกลาง. (2557). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แมนพงษ์ กิจจานนท์. (2556). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และราชประชานุเคราะห์ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนา ฤทธิรงค์. (2556). การดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในเครือข่ายกรู๊ป จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). รีเอ็นจิเนียริงระบบราชการไทย (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มติชน.
- วนิดา ภาชนะ โน. (2556). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาในโรงเรียนบ้านทัพหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัลยา เคลื่อนุดยางกูร. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิตร วงเวียน. (2557). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีระ โอบอ้อม. (2549). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ้านลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบุรี เขต 2. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศิริรัตน์ พักโพธิ์เย็น. (2557). *ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนวัดสุทธาวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดตราด. (2559). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559*. เข้าถึงได้จาก <http://www.tratedu.go.th/g4/?name=download&file=readdownload&id=14>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547 ก). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547 ข). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559): ฉบับสรุป*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.) *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559*. เข้าถึงได้จาก www.tu.ac.th/org/ofrector/planning/m1_m1/m1_m11/05_plan.pdf.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุชน มูลตรีศรี. (2553). *ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรนุช พันธุ์สอาด. (2556). *ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระห่มแก้ววิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อังสนา ลิตตา. (2557). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชญา พงษ์จันโอ. (2554). ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัมพิกา เย็นสุข. (2554). การศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุษณี วิบูลยาคม. (2557). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียนเทศบาล 2 วัดกลางทুমมาวาส ตำบลพนัสนิคม อำเภอพนัสนิคม
จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Bedard, J. D. (1964). *Written discipline in California high school. Dissertation Abstracts
International*, 25(6), 338.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Colline
Puldishers.
- Dobizl, J. K. (2002). *Understanding at-risk youth and intervention programs that help
them succeed in school*. University of Wisconsin Stroud.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610
- Pearson, T. (1951). *The social system*. London: Roul'ledc.
- Siebs. (1999). *An evaluation of the effectiveness of a school within a school program designed
to prevent high school dropouts in a suburban high school*. Retrieved from
<http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>

Yuen, Man tak. (2001). *Efficacy beliefs in counseling and guidance among guidance teachers in Hong Kong*. Retrieved from <http://www.od.arc.nrru.ac.th/dao/detail.nsp>

ภาคผนวก

ภาคผนวก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว. 1017

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุขอ.เมืองจ.ชลบุรี 20131

31 ตุลาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เล่าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ได้มีความเห็นชอบให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
เพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวชไมพร จันทร์ลี รหัส 58990023

งานนิพนธ์เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ อนันต์นำวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชา
การบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2752

โทรสาร 0--3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว. 1018

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุขอ.เมืองจ.ชลบุรี 20131

3 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้มีความเห็นชอบให้นิสิต
ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวชไมพร จันทร์ลี รหัส 58990023

งานนิพนธ์เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูในศูนย์กัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ดี อนันต์นำวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชา
การบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2752

โทรสาร 0--3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว. 1019

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุขอ.เมืองจ.ชลบุรี 20131

5 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้มีความเห็นชอบให้นิสิต
ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
ทำงานนิพนธ์ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวชไมพร จันทร์ลี รหัส 58990023

งานนิพนธ์เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูในศูนย์ภัทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชา
การบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอกความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2752

โทรสาร 0--3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู
ในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. แบบสอบถามฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้ข้อมูลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้
3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

นางสาวชไมพร จันทร์ลี

นิติระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. วุฒิการศึกษา

☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี	
------------------------------------	---	--
2. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 5 - 10 ปี	☐ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
---------------------------------------	------------------------------------	---
3. ขนาดของโรงเรียน

☐ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง (มีนักเรียน ตั้งแต่ 300 คน ลงมา)		
☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีนักเรียน ตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป)		

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภักทรบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

คำชี้แจง ให้พิจารณาระดับปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 ด้านตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีเกณฑ์แบ่งวัดระดับปัญหาเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียน เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง					
2	ความชัดเจนของข้อมูลในระเบียบสะสม ของนักเรียนรายบุคคล					
3	ความเป็นจริงของข้อมูลที่ได้จาก แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)					
4	ความสะดวกในการใช้แบบประเมิน พฤติกรรม (SDQ)					
5	ความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูล นักเรียน					
6	ความสะดวกในการเดินทางเยี่ยมบ้าน นักเรียนของครูที่ปรึกษา					
7	ความหลากหลายของเครื่องมือทำให้การเก็บ ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความสมบูรณ์					
8	ความหลากหลายของวิธีการที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล					
9	ความร่วมมือของนักเรียนในการให้ข้อมูล กับโรงเรียนหรือครูที่ปรึกษา					
10	ข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียน แต่ละบุคคล					
11	การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้สะดวกรวดเร็ว					

ข้อที่	ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12	ด้านการคัดกรองนักเรียน ความเป็นมาตรฐานของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนในการเรียน					
13	ความชัดเจนของตัวชี้วัดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน					
14	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มนักเรียน					
15	ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน					
16	การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา					
17	ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนเพื่อการแบ่งกลุ่มนักเรียน					
18	การทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน					
19	การรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนที่เพียงพอใช้ในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างถูกต้อง					
20	ด้านการส่งเสริมนักเรียน การจัดกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในทุกด้าน					
21	การจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลายทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
22	ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมกับความต้องการของนักเรียน					

ข้อที่	ปัญหาการบริหารระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
23	ความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมส่งเสริม นักเรียนของโรงเรียน					
24	การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน					
25	ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุม ร่วมกับโรงเรียนเพื่อหาแนวทาง ในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน					
26	ความสอดคล้องระหว่างนโยบาย ของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน กับแนวทางการจัดกิจกรรมก่อนนักเรียน					
27	การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียนอย่างหลากหลาย ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน					
28	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ทักษะการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา					
29	ความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษา ของครูที่ปรึกษา					
30	ความศรัทธาเชื่อถือของนักเรียนต่อ ครูที่ปรึกษา					
31	การอุทิศตนในการแก้ไขปัญหานักเรียน ของครูที่ปรึกษา					
32	สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน					
33	การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับ การป้องกันนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม					

ข้อที่	ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
34	การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการแก้ปัญหาให้นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม					
35	การให้ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในการป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียน					
36	การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน					
37	ด้านการส่งต่อนักเรียน ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อนักเรียน					
38	ความชัดเจนของข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือก่อนการส่งต่อนักเรียน					
39	การประสานงานการส่งต่อระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ					
40	การบันทึกการส่งต่อนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร					
41	ความร่วมมือระหว่างครูและบุคลากรทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการส่งต่อเพื่อช่วยเหลือนักเรียน					
42	การติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ					
43	การสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองให้เข้าใจในเหตุผลของการส่งต่อนักเรียน					
44	นักเรียนมีความพร้อมกับความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาและบุคคลอื่น					

ข้อที่	ปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
45	การดำเนินงานมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง					
46	ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนในการส่งต่อนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน					

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

4. ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของข้อคำถามแบบสอบถามปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์กัทธบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศราด

ข้อ	รายการข้อคำถาม	คะแนน			IOC	ความหมาย
		การพิจารณา				
		ของผู้เชี่ยวชาญ				
1	2	3				
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
1	การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ความชัดเจนของข้อมูลในระเบียบสะสมของนักเรียนรายบุคคล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ความเป็นจริงของข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ)	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	ความสะดวกในการใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ)	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	ความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ความสะดวกในการเดินทางเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ความหลากหลายของเครื่องมือทำให้การเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความสมบูรณ์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	ความหลากหลายของวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ความร่วมมือของนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนหรือครูที่ปรึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	คะแนน			IOC	ความหมาย
		การพิจารณา				
		ของผู้เชี่ยวชาญ				
1	2	3				
10	ข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบสามารถนำข้อมูลมาใช้ได้สะดวกรวดเร็ว	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	ด้านการคัดกรองนักเรียน					
12	ความเป็นมาตรฐาน ของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนในการเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	ความชัดเจนของตัวชี้วัดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	ความถูกต้องของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนในการแบ่งกลุ่มนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	การรักษาความลับผลการคัดกรองนักเรียนของครูที่ปรึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนเพื่อการแบ่งกลุ่มนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	การทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับจุดประสงค์ของการคัดกรองนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	การรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมนักเรียนที่เพียงพอใช้ในการคัดกรองนักเรียนได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	คะแนน			IOC	ความหมาย
		การพิจารณา				
		ของผู้เชี่ยวชาญ				
1	2	3				
ด้านการส่งเสริมนักเรียน						
20	การจัดกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นประโยชน์ ต่อนักเรียนในทุกด้าน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	การจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลาย ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	ความสอดคล้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริม กับความต้องการของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	ความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมส่งเสริม นักเรียนของโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	การสนับสนุนของผู้บริหารโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุม ร่วมกับโรงเรียนเพื่อหาแนวทาง ในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	ความสอดคล้องระหว่างนโยบายของโรงเรียน ในการพัฒนานักเรียนกับแนวทางการจัด กิจกรรมก่อนนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียนอย่างหลากหลายทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา						
28	ทักษะการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	ความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษา ของครูที่ปรึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	คะแนน			IOC	ความหมาย
		การพิจารณา				
		ของผู้เชี่ยวชาญ				
1	2	3				
30	ความศรัทธาในเชื่อถือของนักเรียน ต่อครูที่ปรึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	การอุทิศตนในการแก้ไขปัญหา ของครูที่ปรึกษา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32	สัมพันธภาพระหว่างครูที่ปรึกษากับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33	การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับ การป้องกันนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
34	การจัดกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับ การแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35	การให้ความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและการแก้ไขปัญหา นักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36	การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน ด้านการส่งต่อนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37	ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ไข ปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
38	ความชัดเจนของข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ การช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือ ก่อนการส่งต่อนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39	การประสานงานการส่งต่อระหว่างโรงเรียน กับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40	การบันทึกการส่งต่อนักเรียน เป็นลายลักษณ์อักษร	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	คะแนน			IOC	ความหมาย
		การพิจารณา				
		ของผู้เชี่ยวชาญ				
1	2	3				
41	ความร่วมมือระหว่างครูและบุคลากรทุกฝ่าย ให้ความร่วมมือในการส่งต่อเพื่อช่วยเหลือ นักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
42	การติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียน และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43	การสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครอง ให้เข้าใจในเหตุผลของการส่งต่อนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
44	นักเรียนมีความพร้อมกับความช่วยเหลือ จากครูที่ปรึกษาและบุคคลอื่น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45	การดำเนินงานมีแบบบันทึกการส่งต่อ หรือแบบประสานงานขอความร่วมมือ จากผู้เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
46	ผู้บริหาร โรงเรียนให้การสนับสนุน ในการส่งต่อนักเรียนเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 23 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ของครูในศูนย์กัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1.	.55	24.	.53
2.	.51	25.	.23
3.	.56	26.	.53
4.	.48	27.	.50
5.	.46	28.	.55
6.	.50	29.	.38
7.	.39	30.	.34
8.	.46	31.	.28
9.	.38	32.	.54
10.	.34	33.	.52
11.	.53	34.	.28
12.	.61	35.	.55
13.	.34	36.	.53
14.	.39	37.	.39
15.	.38	38.	.26
16.	.33	39.	.28
17.	.39	40.	.38
18.	.51	41.	.39
19.	.46	42.	.29
20.	.55	43.	.31
21.	.40	44.	.54
22.	.35	45.	.28
23.	.46	46.	.53

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .91

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวชไมพร จันทร์ลี
วัน เดือน ปี เกิด	19 กรกฎาคม พ.ศ. 2530
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 125 หมู่ 12 ตำบลบ้านหยวก อำเภอโนนโสม จังหวัดอุดรธานี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2557	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านคลองมะขาม จังหวัดตราด
พ.ศ. 2559	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านคลองมะขาม จังหวัดตราด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2552	ครุศาสตรบัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา